



ทิศทางและนโยบายของ
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ในการพัฒนาอุดมศึกษาไทย

ดร.พันธุ์เพิ่มศักดิ์ อารุณี

ผู้ช่วยปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

10

พฤศจิกายน
2568



ณ ห้องประชุมกำพล อดุลวิทย์ ชั้น 2
อาคารสารนิเทศ 50 ปี ม.เกษตรศาสตร์



13.00 - 14.00 น.



การจัดการศึกษาที่แตกต่าง
จากมาตรฐานการอุดมศึกษา
(Higher Education Sandbox)

การผลิตและพัฒนากำลังคน
รองรับกลุ่มอุตสาหกรรมแห่งอนาคต
(Semiconductor - EV - AI)

กองทุนเพื่อพัฒนา
การอุดมศึกษา

รูปแบบการจัด
การศึกษาและพัฒนา
กำลังคนในปัจจุบัน



การเรียนรู้ตลอดชีวิต
(Life Long Learning)



รูปแบบการจัดการศึกษา และพัฒนากำลังคนในปัจจุบัน

ภาพรวมสถาบันอุดมศึกษา (แห่ง)

สถาบัน	วิทยาเขตหลัก	วิทยาเขต
156	156	230
รวมทุกวิทยาเขต		
386		



Global & Frontier Research	16
Technology & Innovation	19
Area-Based & Community	48
Moral & Intellectual Cultivation	2
Specialized & Professional	16
- รวบรวมจัดกลุ่ม	55

จำนวนหลักสูตร (หลักสูตร)

หลักสูตร
12,117

ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	อื่นๆ
7,036	2,876	1,630	575

จำนวนนักศึกษาทั้งหมด (คน)

นักศึกษารวม
1,926,735
ปริญญาตรี
1,732K
ปริญญาโท
120K
ปริญญาเอก
36K
อื่นๆ
39K

จำนวนนักศึกษาต่างชาติ (คน)

นักศึกษาต่างชาติ
55,388
ปริญญาตรี
25,580
ปริญญาโท
17,992
ปริญญาเอก
11,511
อื่นๆ
303

Top 5 นักศึกษาต่างชาติ ปี 2567

	จีน	29,453 คน
	เมียนมา	12,696 คน
	อื่นๆ	6,563 คน
	กัมพูชา	1,923 คน
	ลาว	1,341 คน

Top 5 คณะที่มีนักศึกษามากที่สุด

คณะบริหารธุรกิจ	164,765 (8.55%)
คณะนิติศาสตร์	121,131 (6.29%)
คณะวิศวกรรมศาสตร์	106,725 (5.53%)
คณะวิทยาการจัดการ	96,085 (5.03%)
คณะรัฐศาสตร์	88,101 (4.57%)

Top 5 คณะที่มีนักศึกษาต่างชาติจำนวนมากที่สุด

วิทยาลัยนานาชาติ	6,458 (11.70%)
คณะบริหารธุรกิจ	5,287 (9.54%)
บัณฑิตวิทยาลัย	1,939 (3.50%)
วิทยาลัยนานาชาติจีน	1,919 (3.46%)
คณะศิลปศาสตร์	1,246 (2.25%)

จำนวนบุคลากร (คน)

บุคลากรรวม
213,871
วิชาการ
76,242
สนับสนุน
137,447

คณาจารย์
1,127
รองคณาจารย์
8,981
ผู้ช่วยคณาจารย์
22,640
อาจารย์
43,676

	วิชาการ	สนับสนุน
ข้าราชการ	7,447	2,302
จ้างชั่วคราว	4,984	27,785
จ้างประจำ	13,275	15,338
พนักงานมหาวิทยาลัย	49,975	89,094
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	N/A	279
พนักงานราชการ	743	2,649

รูปแบบการจัดการศึกษาและพัฒนากำลังคนในปัจจุบัน



ประเด็นการพัฒนา

การส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ (TALENT)

นวัตกรรมการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนสมรรถนะสูง

การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การยกระดับผลิตภาพแรงงาน

การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต



โปรแกรมสนับสนุนการดำเนินการ

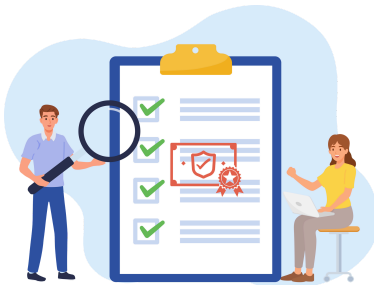
- Thai-KOSEN
- โครงการ วมว.
- กุณการศึกษาสำหรับผู้มีศักยภาพสูงด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์(ป.ตรี - ป.เอก)

- Higher Education Sandbox
- CWIE
- บัณฑิตพันธุ์ใหม่
- ยุวชนสร้างชาติ
- HIFI
- EEC Model Type A
- Skill Mapping

- กุณผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
- กุณเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและจังหวัดชายแดนใต้

- GenNX Model
- Upskill & Reskill
- บัณฑิตพันธุ์ใหม่

- Credit Bank
- Upskill & Reskill
- AI for all



ENABLERS



- เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2565
- กลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันจากมาตรฐานการอุดมศึกษา



- มาตรการทางภาษีส่งเสริมการพัฒนานุเคราะห์ (Thailand Plus Package)

- แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา

- กองทุนเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษา

- ระบบสะสมและเทียบโอนหน่วยกิต(National Credit bank) ที่เชื่อมโยงระหว่างสถาบันเพื่อนำไปสู่การได้รับปริญญา



GAP

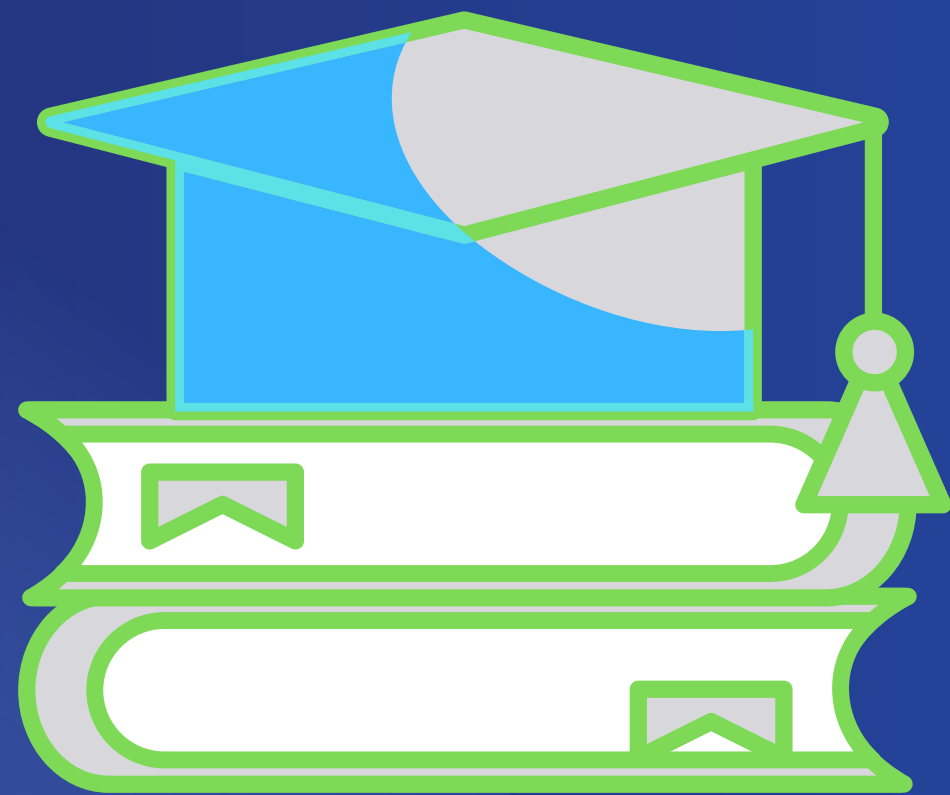
- ผู้ออกแบบการเรียนรู้ไม่เข้าใจ**วิธีการออกแบบ/พัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ หรือหลักสูตรที่นำไปสู่การสร้าง Future Skill**
- ขาดการส่งเสริม**ความร่วมมือระหว่างคณะภายในสถาบันอุดมศึกษา/ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา**ทั้งในและต่างประเทศ
- ขาดกิจกรรม/เวที**การเชื่อมโยงระหว่าง Supply - Demand**
- ขาดการติดตามสถานการณ์และทิศทางของอุตสาหกรรม **รวมถึงวิเคราะห์ตลาดแรงงานเพื่อนำไปสู่การออกแบบหลักสูตร** หรือ เชื่อมโยงสาขาที่เป็นสหวิทยาการ(Interdisciplinary) รองรับความต้องการใหม่



- การวิเคราะห์โครงสร้างประชากรและ**จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับช่วงวัย**

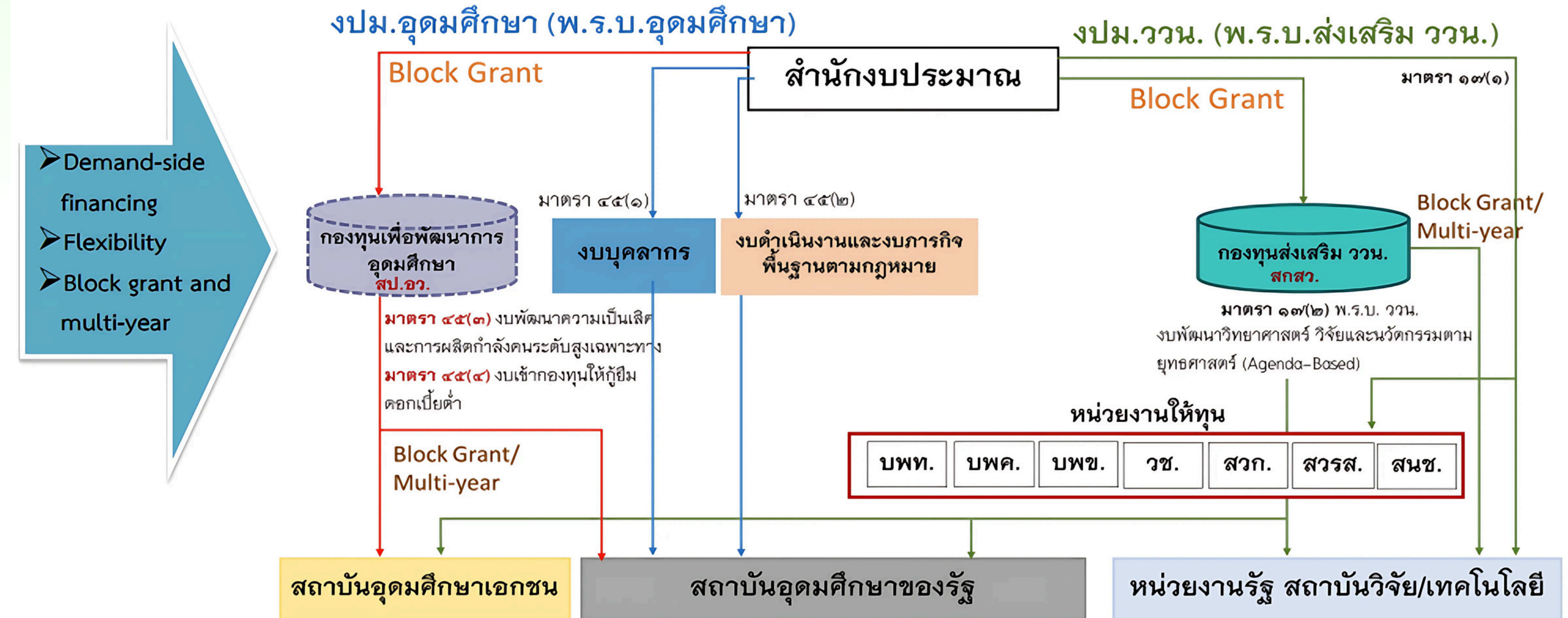
- **ถอดบทเรียนแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice)** เพื่อนำไปสู่การขยายผล

- ขาด**การกำหนดแผนการทำงานร่วมกันในระดับกระทรวง** เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงพัฒนาสังคม



กองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

การจัดสรรงบประมาณเพื่อส่งเสริมการพัฒนา ด้านการอุดมศึกษา



วัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

01

จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาซึ่งรัฐมนตรีประกาศจัดเป็นกลุ่มมาตรา 24

02

สนับสนุนการปฏิรูปการอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการและแนวทางตามพระราชบัญญัติและกฎหมาย

03

ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานการอุดมศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ

04

พัฒนาระบบการเรียนรู้ไปสู่การเรียนรู้ที่ตอบสนองการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต **ครอบคลุม** กลุ่มคนทุกกลุ่ม ให้เข้าถึงการอุดมศึกษาที่มีคุณภาพทุกที่ทุกเวลา ในค่าใช้จ่ายที่เข้าถึงได้

05

ส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพ สมรรถนะ รวมถึงทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของคณาจารย์ให้ทันความเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมไทย

06

ส่งเสริมการจัดการศึกษาร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมถึงสถาบันวิชาการทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมทั้งพัฒนาทักษะความเป็นผู้ประกอบการให้แก่ผู้เรียน

07

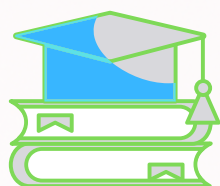
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่ใช้พัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา รวมทั้งการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง

08

สนับสนุนเงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาในกิจการที่ตรงกับความต้องการของประเทศ

09

สนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถด้านอื่น ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา



เป้าหมายของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา



ผลิตบัณฑิตและ
กำลังคนที่มี
สมรรถนะและ
ศักยภาพสูงเพียงพอต่อความ
ต้องการ
ของภาคส่วนต่าง ๆ



เกิดการพัฒนา
ความเป็นเลิศของ
สถาบันอุดมศึกษา



พัฒนาและยกระดับ
มาตรฐานของการ
อุดมศึกษา/สถาบัน
อุดมศึกษา



ระบบนวัตกรรม
การพัฒนากำลังคน
และบุคลากร
ทุกช่วงวัย
เพื่อตอบโจทย์
การเรียนรู้ตลอดชีวิต
(Lifelong learning)

การสนับสนุนของกองทุนเพื่อพัฒนาการอุดมศึกษา

01

ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีความเป็นเลิศและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศ



03

สนับสนุนเงินกู้ยืมดอกเบี่ยต่ำให้แก่สถาบันอุดมศึกษาในกิจการที่ตรงกับความต้องการของประเทศเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ



02

สนับสนุนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาเชิงระบบ (Transformation) และ ธรรมชาติของการอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ ผ่านกลไกการทำงานแบบจตุภาคี ผสานพลังภาครัฐ มหาวิทยาลัย ภาคเอกชน และชุมชน



04

สนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถอื่น ๆ ของระบบการอุดมศึกษาที่สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ คณะกรรมการการอุดมศึกษา และคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา กำหนด





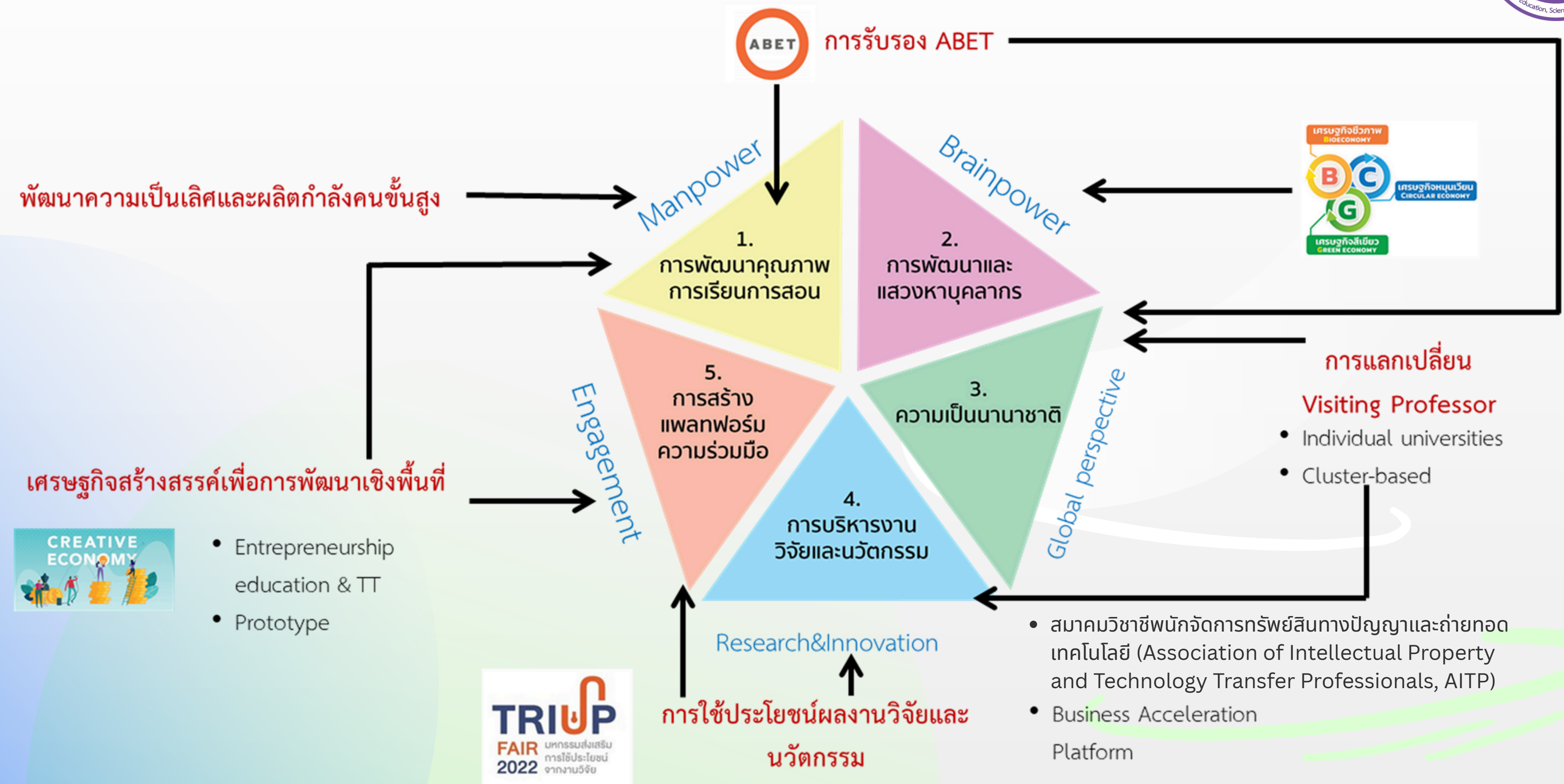
การพลิกโฉมมหาวิทยาลัย (Reinventing University)

ภาพรวมสถาบันอุดมศึกษาที่ประสงค์ ขอสังกัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา



หมายเหตุ: อยู่ระหว่างรอประกาศสังกัดกลุ่ม 5 จำนวน 2 แห่ง

Platform Mapping





การจัดการศึกษาที่แตกต่างจาก มาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox)

การจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษา (Higher Education Sandbox)



สอวป

• ที่มาและเป้าหมาย



สอวป **Top-down approach**



สาขาที่ประเทศมีความขาดแคลนเร่งด่วน อาทิ
Semiconductor and Advanced Electronics

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปัจจุบัน

- เกณฑ์การคิดหน่วยกิต
- โครงสร้างหลักสูตร
- คุณวุฒิ คุณสมบัติ และจำนวนอาจารย์
- คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา
- เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา



พ.ร.บ.การอุดมศึกษา 2562 มาตรา 69

สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาที่
แตกต่างไปจากมาตรฐานการอุดมศึกษา
(Higher Education Sandbox)

นวัตกรรมการจัดการศึกษารูปแบบใหม่



เป้าหมายสำคัญ

- ตอบความต้องการของประเทศ
- สร้างนวัตกรรมการอุดมศึกษา

ผลลัพธ์ปลายทาง

- ข้อเสนอมาตรฐานการศึกษาใหม่
- ข้อเสนอการประกันคุณภาพแบบใหม่



Bottom-up approach

สถาบันอุดมศึกษา

Higher Education Sandbox



อนุมัติให้สามารถจัดการศึกษา 20 หลักสูตร

(คิดเป็นร้อยละ 9.26 ของข้อเสนอทั้งหมด)



- สาเหตุที่ไม่ผ่านการพิจารณา**
- 1) การยื่นข้อเสนอฯ คาบเกี่ยวกับช่วงการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ พ.ศ. 2565 ดังนั้น เมื่อมีการประกาศเกณฑ์ดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษา สามารถใช้เกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวได้
 - 2) สถาบันอุดมศึกษา ยังขาดความเข้าใจเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ พ.ศ. 2565

หลักสูตรการผลิตบุคลากร High-tech Entrepreneur	หลักสูตรการผลิตบุคลากรด้านวิศวกรรมปัญญาประดิษฐ์และดิจิทัล	หลักสูตรการผลิตกำลังคนด้านวิศวกรรมคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีดิจิทัล	หลักสูตรการผลิตกำลังคนด้านการเป็นผู้ประกอบการเชิงนวัตกรรม	หลักสูตรการผลิตกำลังคนด้านแขนงพลังงานทดแทนและยานยนต์ไฟฟ้า	หลักสูตรการผลิตกำลังคนด้านผู้นำธุรกิจสุขภาพเชิงสร้างสรรค์
หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (ต่อเนื่อง)	หลักสูตรการผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาฉุกเฉินการแพทย์	หลักสูตรการจัดการบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจการบินนานาชาติ	หลักสูตรการผลิตกำลังคนด้านวิศวกรรมบูรณาการระบบการผลิต	โครงการ K-Engineering WIL (Work-integrated Learning) แบบปกติและเร่งรัด	หลักสูตรการผลิตกำลังคนด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแบบองค์รวม
หลักสูตรการผลิตกำลังคนศึกษาศาสตร์ที่มีความรู้เชิงลึกด้านวิทยาศาสตร์และแนวคิดเชิงนวัตกรรม	หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการขั้นสูงทางชีวการแพทย์และการสร้างเสริมธุรกิจสุขภาพ	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรนานาชาติ) สาขาวิชาวิศวกรรมระบบราง	หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเคมีคอนดักเตอร์	หลักสูตรด้านเทคโนโลยีพลังงานชีวภาพและการกลั่นชีวภาพที่ยั่งยืน	หลักสูตรด้านชีวสารสนเทศและชีววิทยาแบบเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียวขั้นก้าวหน้า
หลักสูตรเกสตรศาสตร์บัณฑิต แขนงบล็อก 4+2 ปี	หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ในระบบสุขภาพ (หลักสูตรสหสาขาวิชา)				

ภาพรวมนวัตกรรมการศึกษาและข้อเสนอแนะจาก 8 หลักสูตร Sandbox

(ข้อมูลจากคณะกรรมการผู้ประเมินผลอิสระฯ ที่ได้ตรวจติดตามและประเมินผลปีการศึกษา 2566)

Innovation Highlight



หลักสูตรมุ่งเน้นสมรรถนะ

(Competency-based/ Skill-based Learning)

- กำหนดสมรรถนะ/ทักษะอย่างชัดเจนเป็นฐานออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
- ประเมินผลโดยใช้ผลงาน/พฤติกรรมที่สะท้อนสมรรถนะจริง
- จัดโครงสร้างรายวิชาแบบโมดูล (Block course) เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะในช่วงเวลาสั้น



การจัดการศึกษาร่วมกับภาคีผู้ใช้บัณฑิตอย่างเข้มข้น

(Intensive Co-creation)

- ภาคีมีส่วนร่วมตั้งแต่การออกแบบหลักสูตรจนถึงการประเมินผลผู้เรียน
- ภาคีร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้และรับผู้เรียนฝึกงาน
- มอบหมาย Project/Capstone ที่เชื่อมโยงกับงานจริงและมีคุณค่ากับองค์กร



ระบบบริหารจัดการ/กลไกสนับสนุนเพิ่มเติม

(Support Mechanisms Development)

- ปรับโครงสร้างทีมบริหารหลักสูตร เช่น มี Academic Director หรือ Working Team ระดับโปรแกรม
- พัฒนากลไกช่วยเหลือผู้เรียน เช่น พี่เลี้ยง อาจารย์ที่ปรึกษา และช่องทางสื่อสารกับผู้ปกครอง
- พัฒนาระบบคัดเลือกนักศึกษาและเกณฑ์คัดเลือกอาจารย์ภายนอกให้หลากหลายและเหมาะสม



การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน

(Data-driven Education Management)

- มีระบบติดตามผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- หลักสูตรหลายแห่งมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาอย่างรวดเร็ว โดยใช้ข้อมูล feedback จากนักศึกษาและ stakeholder



การจัดการศึกษาทั่วไป (GE) รูปแบบใหม่

(General Education Reform)

- ปรับรูปแบบ GE เน้นพัฒนา soft skill และ essential skill ผ่านกิจกรรม เช่น Capstone Project, Friday Activities
- วัดผลตามสมรรถนะจริงที่เกิดจากกิจกรรม
- มีความยืดหยุ่นในการเลือกวิชาและออกแบบเส้นทางการเรียนรู้ตามสาขาอาชีพ



การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการจัดการศึกษา

(Educational Technology Integration)

- ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลติดตามสมรรถนะและความก้าวหน้าของนักศึกษาเป็นรายบุคคล
- พัฒนาแพลตฟอร์มเฉพาะหลักสูตร เช่น Platform จัดการเรียนรู้ (เช่น AICE/SIMON Platform) ระบบบริหารการฝึกงาน ระบบรับ Feedback จากนักศึกษา/สถานประกอบการ

Recommendations



ปรับระบบการคัดเลือกนักศึกษา (Feeder) และการประชาสัมพันธ์

(การระบุกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน วิธีประชาสัมพันธ์ การความเข้าใจเป้าหมายหลักสูตร)



การสนับสนุนทรัพยากรโดยเฉพาะงบประมาณบริหารจัดการหลักสูตรแบบใหม่

(แนวทางสนับสนุนเพิ่มเติมที่ไม่อิงกับระบบเดิม Business Model ที่ยั่งยืน และรองรับการเพิ่มจำนวนนักศึกษา)



ควรมีกลไกสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับภาคีภายนอกอย่างเป็นระบบ

(เพิ่มจำนวนภาคี การทำข้อตกลงที่ชัดเจนและติดตามความพึงพอใจ)



พัฒนาระบบข้อมูลและการประเมินผลที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายของหลักสูตร

(เช่น ข้อมูลความก้าวหน้าของผู้เรียน ความพึงพอใจ การมีงานทำ ฯลฯ)



ควรมีกลไกเฉพาะในการบริหารจัดการภาระงานอาจารย์และการเตรียมบุคลากรสนับสนุนที่เพียงพอ

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาแบบ Sandbox

01

ปลดล็อก (unlock) ข้อจำกัดของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
เพื่อนำไปสู่การจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่มุ่งนวัตกรรมการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการภาคอุตสาหกรรมของประเทศ

02

เกิดกลไกในการบูรณาการความร่วมมือ

ระหว่างกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและกลุ่มอุตสาหกรรม ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียน

03

เกิดหลักสูตรที่ทันสมัยที่ตอบโจทย์การผลิตกำลังคนสมรรถนะสูง
สำหรับตอบสนอง ใหทันต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมของประเทศ
ผ่านกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาแบบ Sandbox

01



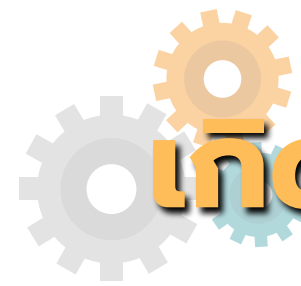
ปลดล็อก (unlock) ข้อจำกัดของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
เพื่อนำไปสู่การจัดการศึกษารูปแบบใหม่ที่มุ่งนวัตกรรมการอุดมศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการภาค
อุตสาหกรรมของประเทศ



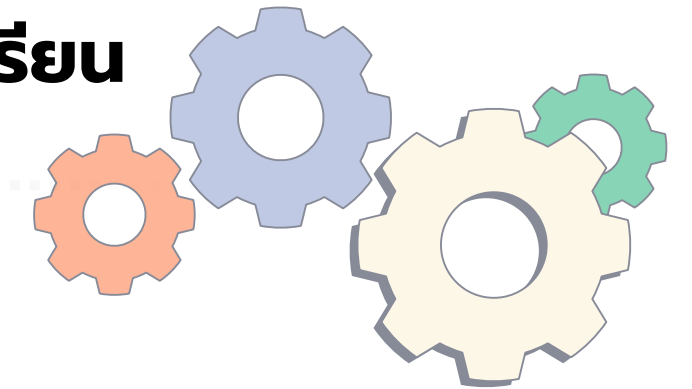
ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาคิดค้นและพัฒนาหลักสูตรที่ตอบโจทย์ความต้องการ หรือก้าวข้ามปัญหาที่พบจากการดำเนินการ
ของหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ให้สามารถผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ตรงตามความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ
ก่อนต่อยอดผลที่ได้รับจากการผลิตกำลังคนรูปแบบพิเศษของประเทศไปสู่การผลิตกำลังคนสมรรถนะสูงที่ตอบโจทย์ความต้องการ
ในหลักสูตรปกติได้ในระยะต่อไป

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาแบบ Sandbox

02



เกิดกลไกในการบูรณาการความร่วมมือ การจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่าง กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและกลุ่มอุตสาหกรรม ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียน



นำรูปแบบการผลิตกำลังคนรูปแบบพิเศษของประเทศผ่านกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษาไปใช้ในการต่อยอดเพื่อผลิตกำลังคนสมรรถนะสูง เช่น การพัฒนาหลักสูตรด้าน Semiconductor ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบสูงต่อการพัฒนาประเทศ และมีความต้องการกำลังคนสมรรถนะสูงจำนวนมากและเร่งด่วน โดยได้มีการบูรณาการความร่วมมือกับกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 13 แห่ง และสถานประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมด้าน Semiconductor จำนวน 7 แห่ง ในการจัดทำแผนการผลิตกำลังคนทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ร่วมกัน

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาแบบ Sandbox

03

เกิดหลักสูตรที่ทันสมัยที่ตอบโจทย์การผลิตกำลังคนสมรรถนะ

สำหรับตอบสนอง ให้ทันต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมของประเทศ
ผ่านกลไกการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน



สามารถผลิตกำลังคนเฉพาะทางสมรรถนะสูงในสาขาที่เป็นความต้องการและความขาดแคลนเร่งด่วนของประเทศ เช่น ด้านดิจิทัลปัญญาประดิษฐ์ (AI) ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) เทคโนโลยีทางการเงิน (Fintech) ซึ่งในปัจจุบันมีหลักสูตรการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากมาตรฐานการอุดมศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการแล้ว จำนวน 11 หลักสูตร และได้เริ่มจัดการศึกษาแล้วในปีการศึกษา 2566 จำนวน 6 หลักสูตรซึ่งจะสามารถผลิตกำลังคนสมรรถนะสูง รุ่นแรก จำนวน 936 คน ภายในปี พ.ศ. 2569



การผลิตและพัฒนากำลังคน รองรับกลุ่มอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Semiconductor – EV – AI)

นโยบายด้านการพัฒนากำลังคน



นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว.

ด้านการพัฒนากำลังคน

พัฒนาคน

ทุกช่วงวัย

สร้าง

ทักษะแห่งอนาคต

เสริมการเรียนรู้

ตลอดชีวิต

ด้านการพัฒนากำลังคน

ธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank)

สะสมและเทียบโอน การเรียนรู้

Skill Portfolio

เครื่องมือบันทึกทักษะความรู้ ประสบการณ์

ใช้เรียนต่อ
และเข้าทำงาน

ด้านการพัฒนากำลังคน

พัฒนาคน ด้าน AI

จัดตั้งศูนย์
ความเชี่ยวชาญ AI

ประกาศแนวปฏิบัติ
การเรียนการสอน AI

ด้านการพัฒนากำลังคน

ทุนการศึกษา
เพื่อความ

เท่าเทียม

มากกว่า 7,900 ทุน

สำหรับผู้พิการและเยาวชนพื้นที่ห่างไกล

มากกว่า 2,800 ทุน

สำหรับเด็กเรียนดีและกำลังคนเฉพาะทางที่ตอบโจทย์ประเทศ

ด้านการพัฒนากำลังคน

ทุนพัฒนานักวิจัย

✓ ทุน วิจัยตั้งต้น

✓ ทุน ร่วมมือวิจัย
ระหว่างประเทศ

✓ ทุน เชิงยุทธศาสตร์
ขนาดใหญ่

ด้านการพัฒนากำลังคน

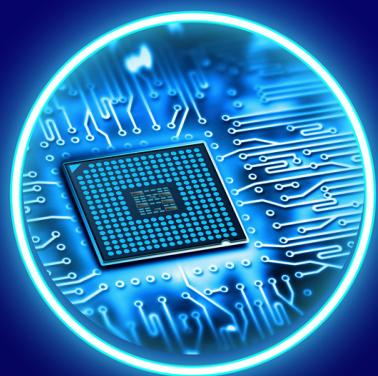
เปิดประตู
สู่รั้วมหาวิทยาลัย
อย่างเสมอภาค

อุดหนุนค่าสมัครสอบ (TCAS)
TGAT และ TPAT 1-5

ผู้ได้รับประโยชน์กว่า
733,750 คน



นโยบายการผลิตกำลังคน ตามความต้องการของอุตสาหกรรมของประเทศ ตามนโยบาย ของ อว.



อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง

80,000 คน

ประเทศไทยมีศักยภาพเป็น "ศูนย์กลาง
เซมิคอนดักเตอร์โลก" ด้วยโครงสร้างพื้นฐานและแรงงาน
ที่พร้อม อุตสาหกรรมครอบคลุมตั้งแต่การออกแบบ
การผลิต การทดสอบ และ R&D สร้างมูลค่าตลาดกว่า
1 ล้านล้านบาท และจ้างงานกว่า 500,000 ตำแหน่งรัฐ
สนับสนุนการพัฒนาบุคลากร 80,000 คนใน 5 ปี
พร้อมดึงดูดผู้เชี่ยวชาญและสร้างระบบนิเวศรองรับ
การเติบโตอย่างยั่งยืน



อุตสาหกรรมดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์ (AI)

50,000 คน

AI ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เพิ่ม GDP และคุณภาพชีวิต
ด้วยการสนับสนุนจากภาครัฐ-เอกชน
ส่งเสริม Startup และพัฒนาบุคลากรเพื่อแข่งขัน
ระดับโลก พร้อมยกระดับบริการ การแพทย์
การศึกษา และสร้าง Smart City ยั่งยืน



อุตสาหกรรม ยานยนต์ไฟฟ้า (EV)

150,000 คน

ประเทศไทยมีศักยภาพสูงในอุตสาหกรรม EV
ด้วยการสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น สิทธิประโยชน์ทางภาษี
และโครงสร้างพื้นฐาน ดึงดูดการลงทุนกว่า 1.4 แสนล้านบาท
(BOI, 2023) โดยมีบริษัทสำคัญอย่าง EA, BANPU
และ PTT รวมมูลค่าตลาดกว่า 1.5 ล้านล้านบาท อุตสาหกรรม
นี้ช่วยสร้าง GDP 4-5% ต่อปี (IOD, 2023) พร้อมสร้างงานใหม่ 9
แสนตำแหน่งภายในปี 2573

วัตถุประสงค์หลักในการผลิตกำลังคนด้าน Semiconductor, EV, AI



Ensure ยกระดับทักษะ (Upskill/Reskill) accuracy

- ฝึกอบรมร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา
- รองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย:
Semiconductor, EV, AI

พัฒนาระบบนิเวศที่สนับสนุน การลงทุนใหม่

- ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน
- สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับ
Upskill/Reskill



ออกแบบและพัฒนาหลักสูตร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ สถาบันไฟฟ้า ฯลฯ

เร่งการผลิตและพัฒนา กำลังคนทุกระดับ

- แรงงานอาชีวะ/วิชาชีพ
- นักวิจัยภาคอุตสาหกรรม
- ผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ป.ตรี-เอก

เป้าหมายสำคัญ



1

สร้างบุคลากรที่มีทักษะ
และองค์ความรู้

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม
เซมิคอนดักเตอร์ EV และ AI ที่มีมูลค่าสูง



2

สนับสนุนนวัตกรรมใหม่และสอดคล้อง
ต่อความต้องการของประเทศ

เพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในการ
พัฒนาภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนคุณภาพ
ชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อม



3

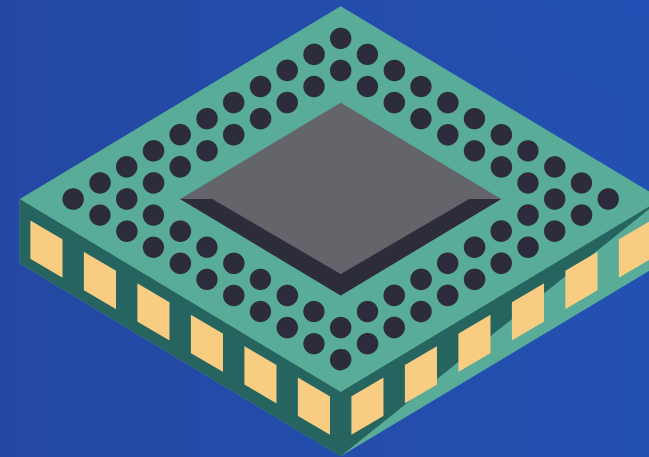
ดึงดูดการลงทุน
ในระยะสั้น

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อนักลงทุนว่าประเทศไทย
มีศักยภาพและความพร้อมด้านกำลังคนทักษะสูง
ที่รองรับต่ออุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ EV
และ AI





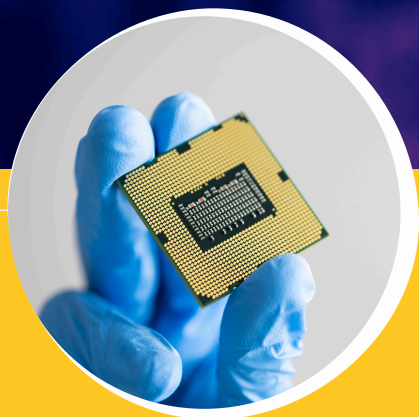
นโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคน รองรับกลุ่มอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Semiconductor – EV – AI)



การดำเนินการของ สป.อว.
ด้านเซมิคอนดักเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง
(Semiconductor and Advanced Electronics)

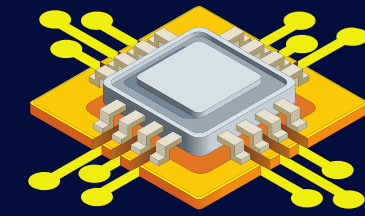
การจัดตั้ง“ศูนย์พัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์แห่งชาติ” แห่งแรกของประเทศไทย

เมื่อวันที่ 4 มิ.ย.2568 กระทรวง อว. เปิดศูนย์พัฒนากำลังคนด้านเซมิคอนดักเตอร์แห่งชาติ (National Semiconductor Training Centers: NSTCs) แห่งแรกของประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานแกนกลางในการประสานความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ ภาคการศึกษา ภาคอุตสาหกรรม และเครือข่ายระดับโลก กำหนดทิศทาง และสนับสนุนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรม และการวิจัย โดยในระยะแรก อว. ได้คัดเลือกสถาบันที่มีศักยภาพและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่แตกต่างกัน จำนวน 3 แห่ง เพื่อให้การพัฒนากำลังคนครอบคลุมตลอด Value Chain ประกอบด้วย (1) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จะมุ่งเน้นการอบรมในด้าน IC Testing และการขับเคลื่อนเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการหลักสูตร Higher Education Sandbox วิศวกรรมเซมิคอนดักเตอร์ (2) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มุ่งเน้นการอบรมในด้าน IC Packaging และการสร้างความร่วมมือในเชิงลึกกับภาคอุตสาหกรรมภายในประเทศ และ (3) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร มุ่งเน้นการอบรมในด้าน IC and PCB Layout Design และการสร้างความร่วมมือเชิงลึกกับสถาบันต่างประเทศ



กรอบแนวคิดการดำเนินงาน (FRAMEWORK/APPROACH)

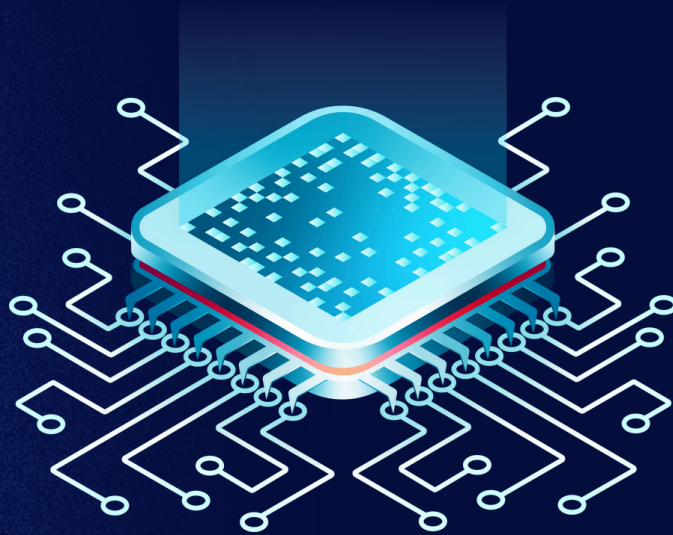
แพลตฟอร์มการผลิตและพัฒนากำลังคนเร่งด่วนให้กับ อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์



วิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน (Demand driven)



วิเคราะห์ความต้องการทักษะเฉพาะทาง
ของแต่ละอุตสาหกรรมตลอดจนวิเคราะห์
เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่กำลังเกิดขึ้น และคาดการณ์
ทักษะที่จำเป็นในอนาคต รวมถึงการสอบถาม
ความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ
ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย



ปรับปรุงรูปแบบการทำงานให้เหมาะสม

ออกแบบหลักสูตรและกิจกรรม สร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม

- ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต**
- พัฒนาหลักสูตร ครอบคลุมทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเน้นทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานจริง
 - การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องผ่านหลักสูตร
 - ฝึกอบรมต่างประเทศ เรียนรู้เทคโนโลยีจากต่างประเทศและนำกลับมาถ่ายทอดให้กับภาคอุตสาหกรรม
 - จัดหาผู้เชี่ยวชาญฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาทักษะเฉพาะทางให้กับกำลังคนในภาคอุตสาหกรรม



พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อพัฒนากำลังคน

- Housing การเตรียมสถานที่ ห้องปฏิบัติ หรือหน่วยงานที่รองรับการเรียนการสอน
- Unbox ตรวจสอบและพัฒนาต่อยอดเครื่องมือและเทคโนโลยีที่มีอยู่ในภาคอุตสาหกรรมให้มีความทันสมัย
- Transfer จัดหาเครื่องมือและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ยังไม่มีในประเทศเพื่อรองรับภาคอุตสาหกรรม



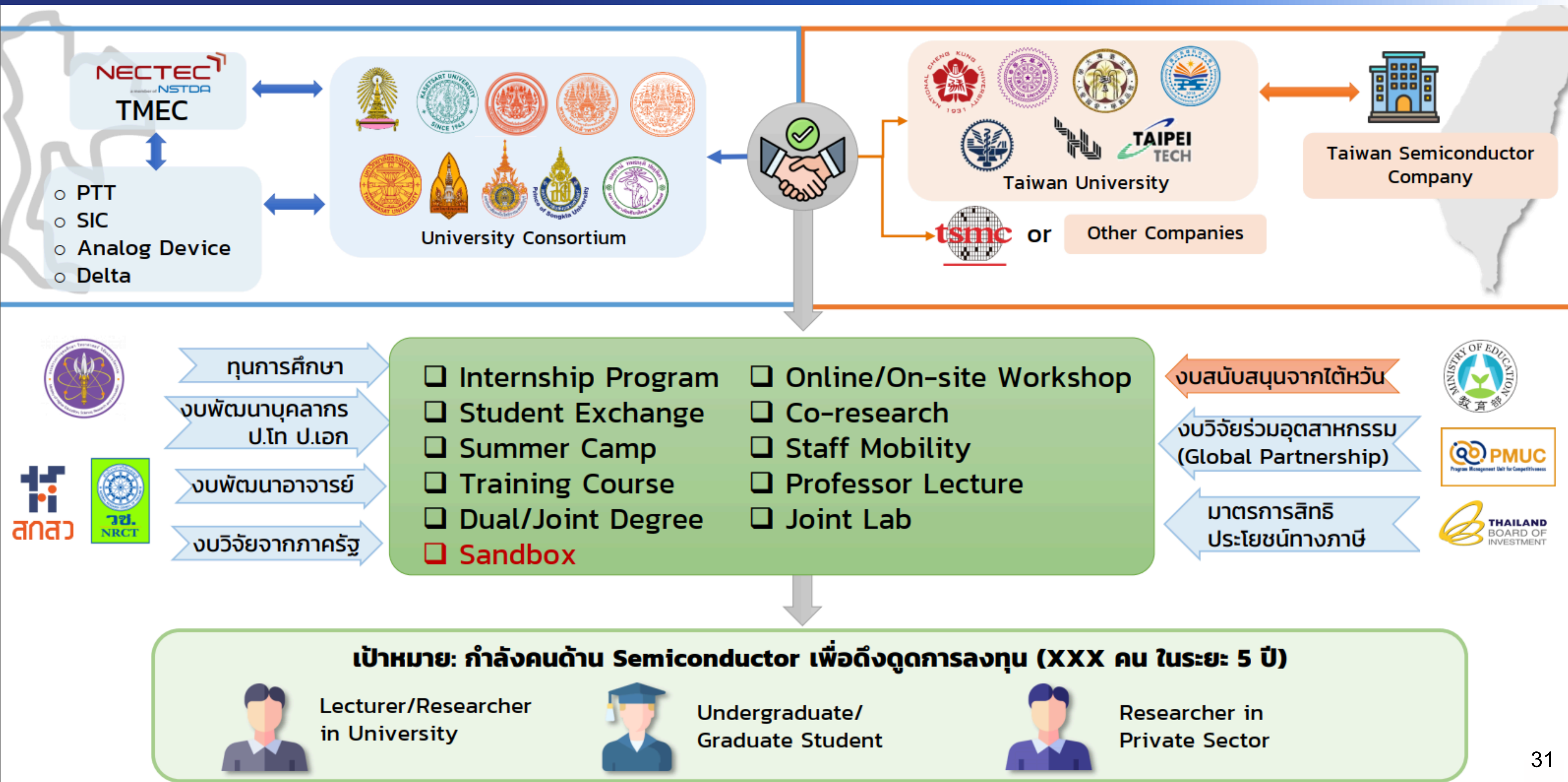
ติดตามและประเมินผลกระทบของโครงการ

ประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อทั้งเข้าร่วมและองค์กร
รวมถึงในระดับประเทศ การพัฒนาทักษะใหม่ส่งผลกระทบต่อ
อุตสาหกรรมหรือเศรษฐกิจที่ระดับท้องถิ่นหรือระดับประเทศ

ประเมินผลและปรับปรุง

กำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อวัดผลสำเร็จของการพัฒนากำลังคน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมโครงการ
ผู้ประกอบการ และสถาบันการศึกษา เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน และนำไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

กรอบแนวคิดด้านความร่วมมือการพัฒนากำลังคนด้าน Semiconductor ระหว่างไทย-ไต้หวัน





อว. For EV

กรอบแนวคิดการดำเนินงาน (FRAMEWORK/APPROACH)

แพลตฟอร์มการผลิตและพัฒนากำลังคนเร่งด่วนให้กับ อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า (EV)



วิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน (Demand driven)



วิเคราะห์ความต้องการทักษะเฉพาะทาง
ของแต่ละอุตสาหกรรมตลอดจน
วิเคราะห์เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่กำลังเกิดขึ้น
และคาดการณ์ทักษะที่จำเป็นในอนาคตรวม
ถึงการสอบถามความคิดเห็น
จากผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเป้าหมาย



ปรับปรุงรูปแบบการทำงานให้เหมาะสม

ออกแบบหลักสูตรและกิจกรรม สร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม

ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องผ่านหลักสูตรที่มี ความร่วมมือกับภาคเอกชน

- พัฒนาหลักสูตร ครอบคลุมทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเน้นทักษะที่จำเป็น
สำหรับการทำงานจริง
- ฝึกอบรมต่างประเทศ เรียนรู้เทคโนโลยีจากต่างประเทศและนำกลับมาถ่ายทอด
ให้กับภาคอุตสาหกรรม
- จัดหาผู้เชี่ยวชาญฝึกอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนากิจกรรมเฉพาะทางให้กับกำลังคน
ในภาคอุตสาหกรรม



พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อพัฒนากำลังคน

- Housing การเตรียมสถานที่ ห้องปฏิบัติ หรือหน่วยงานที่รองรับการเรียนการสอน
- Unbox ตรวจสอบและพัฒนาต่อยอดเครื่องมือและเทคโนโลยีที่มีอยู่
ในภาคอุตสาหกรรมให้มีความทันสมัย
- Transfer จัดหาเครื่องมือและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ยังไม่มีในประเทศเพื่อรองรับ
ภาคอุตสาหกรรม



ติดตามและประเมินผลกระทบของโครงการ

ประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อทั้งเข้าร่วมและองค์กร รวบรวมในระดับประเทศ
การพัฒนาทักษะใหม่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมหรือเศรษฐกิจ
ระดับท้องถิ่นหรือระดับประเทศ

ประเมินผลและปรับปรุง

กำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อวัดผลสำเร็จของการพัฒนากำลังคน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมโครงการ
ผู้ประกอบการ และสถาบันการศึกษา เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน
และนำไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

“โครงการพัฒนากำลังคนทักษะสูงเพื่อรองรับ การพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า” (EV READY+)

กระทรวง อว. โดย สป.อว. เปิดตัว “โครงการพัฒนากำลังคนทักษะสูงเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า” (EV Ready+) บนแพลตฟอร์ม MHESI Skill (www.mhesi-skill.org) เพื่อส่งเสริมให้แรงงานไทยก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมโลก เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถ เรียนฟรี พร้อมรับประกาศนียบัตรรับรองจากกระทรวง ทั้งนี้ การเข้าร่วมโครงการนี้ไม่เพียงช่วยเพิ่มทักษะและความสามารถให้แก่ผู้เรียน แต่ยังเปิดประตูไปสู่อาชีพในอุตสาหกรรมใหม่ที่มีศักยภาพสูง พร้อมรองรับความต้องการแรงงานในอนาคตที่มีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง

โดยโครงการ EV Ready+ จะนำเสนอหลักสูตรที่ตอบโจทย์ทั้งสายเทคนิค วิศวกรรม และการบริหารจัดการธุรกิจ EV โดยในระยะแรกเปิดสอน 2 หลักสูตร ได้แก่ “หลักสูตรพื้นฐานเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า” และ “หลักสูตรการซ่อมบำรุงยานยนต์ไฟฟ้า” พร้อมเตรียมเปิดเพิ่มอีก 3 หลักสูตรในเร็ว ๆ นี้ ได้แก่ หลักสูตรการออกแบบและพัฒนาระบบยานยนต์ไฟฟ้า หลักสูตรโครงสร้างพื้นฐานสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า และหลักสูตรการจัดการธุรกิจยานยนต์ไฟฟ้า เพื่อให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดไปสู่หลากหลายสายอาชีพในอุตสาหกรรมที่กำลังเติบโตนี้ โดยหลักสูตรทั้งหมดถูกออกแบบในรูปแบบไฮบริด ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ทฤษฎีออนไลน์และการฝึกปฏิบัติจริง โดยเรียนภาคทฤษฎีผ่านเว็บไซต์ mhesi-skill.org และฝึกภาคปฏิบัติ



อัปสกีลยกระดับช่างยนต์!

กระทรวง อว. เปิดหลักสูตรเรียนฟรี 'EV Ready+'
ฝึกอบรม 'ยานยนต์ไฟฟ้า' พร้อมมีใบประกาศนียบัตร

2 คอร์สปูพื้นฐาน & เรียนรู้หลักการซ่อมบำรุง EV สำหรับประชาชนทั่วไป เรียนไว้ต่อยอดอาชีพแห่งยุค!

เรียนแบบ Hybrid (ออนไลน์ + ฝึกปฏิบัติจริง ณ มหาวิทยาลัยพันธมิตร)

ONE MORE COURSE - รวมคอร์สอัปสกีลเพื่ออนาคต by Dek-D



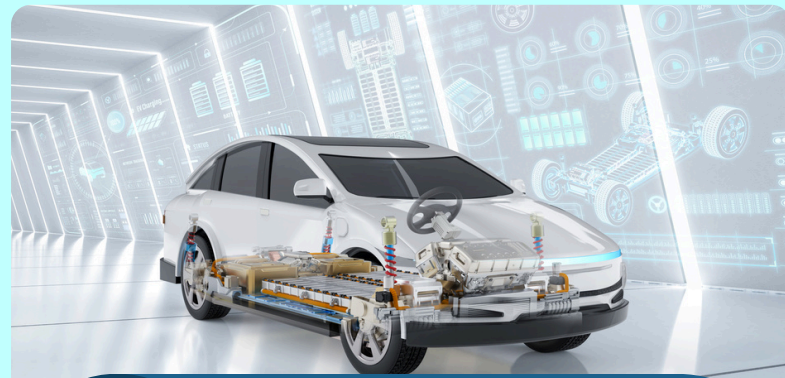
อยากมีงานที่มั่นคง
เริ่มต้นการอัปสกีลฟรี...กับ

MHESI Skill

โครงการพัฒนากำลังคนทักษะสูงเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า (EV Ready+) สนับสนุนโดย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม



หลักสูตรพื้นฐานเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า
Introduction to Electric Vehicle Technology



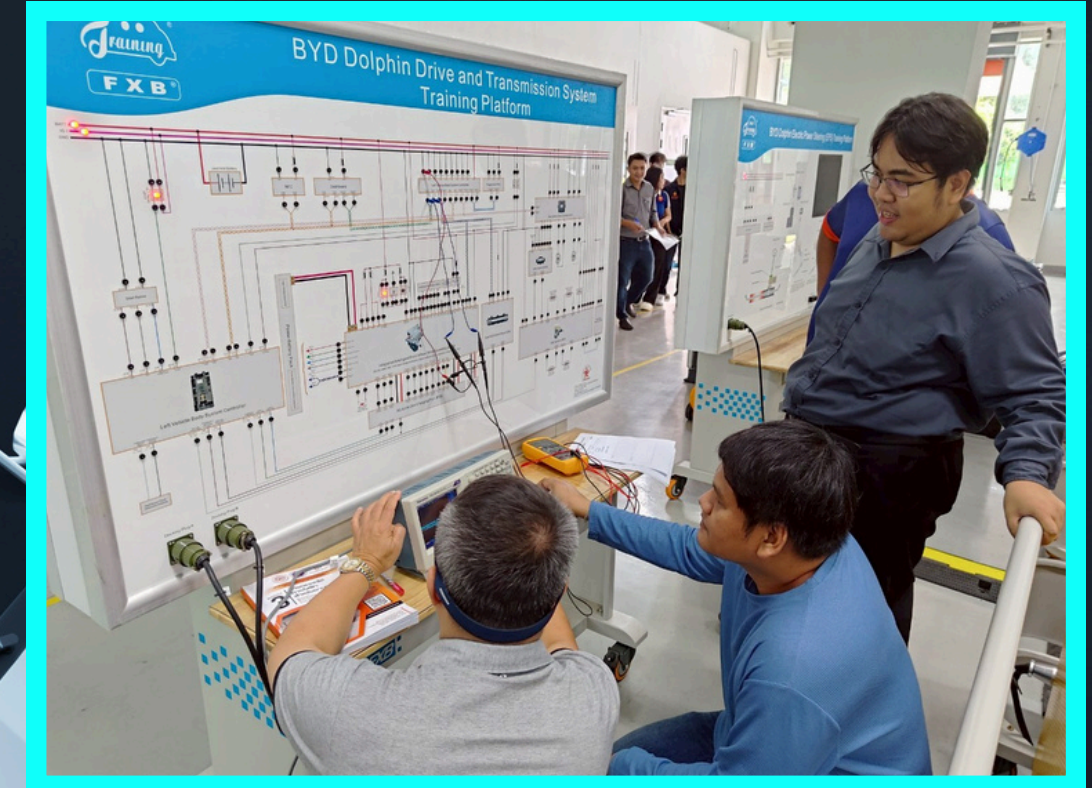
หลักสูตรการซ่อมบำรุงยานยนต์ไฟฟ้า
Electric Vehicle Maintenance Course

จว. FOR EV

สป.จว. ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (มจพ.) ดำเนินโครงการพัฒนากำลังคนทักษะสูงเพื่อรองรับอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ โดยได้พัฒนาหลักสูตรระยะสั้น ด้าน EV จำนวน 6 หลักสูตร ได้แก่

- (1) หลักสูตรแบตเตอรี่สำหรับยานยนต์สมัยใหม่
- (2) หลักสูตรการติดตั้งและซ่อมบำรุงเครื่องอัดประจุไฟฟ้า
- (3) หลักสูตรการตรวจวัดทางไฟฟ้าสำหรับยานยนต์สมัยใหม่
- (4) หลักสูตรการวัดและรับส่งข้อมูลเพื่อการสื่อสารภายในยานยนต์ไฟฟ้า
- (5) หลักสูตรระบบขับเคลื่อนยานยนต์ไฟฟ้า และ
- (6) หลักสูตรระบบปัญญาประดิษฐ์สำหรับยานยนต์อัตโนมัติ

โดยได้ดำเนินการพัฒนาบุคลากรจำนวน 612 คน ภายใต้หลักสูตรดังกล่าว และอยู่ระหว่างการดำเนินการโครงการในระยะที่ 2 (ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2568 ถึง 30 มิถุนายน 2569) ตามนโยบาย จว. for EV ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง จว. ตั้งเป้าหมายผลิตบุคลากรดังกล่าว จำนวน 5 รุ่น และคาดว่าจะมีผู้สมัครกว่า 5,000 คน หากผ่านการอบรม จะได้รับประกาศนียบัตรและเก็บหน่วยกิตสะสมในธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ (National Credit Bank)





อว. For AI

ประกาศกระทรวง อว. เรื่อง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ด้านปัญญาประดิษฐ์

ในหลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2568



สถาบันอุดมศึกษาจัดทำการประเมินความพร้อมการใช้ AI ในสถาบันอุดมศึกษา
ตามวิธีการและรูปแบบที่กระทรวง อว. กำหนด เพื่อประกอบการพิจารณาเข้าร่วม
กิจกรรมกับศูนย์ให้คำปรึกษาด้าน AI



สถาบันอุดมศึกษาจัดการเรียนการสอน โดยมีกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียน
ในการฝึกใช้เครื่องมือด้าน AI



สถาบันอุดมศึกษาบรรจุรายวิชาหรือเนื้อหาที่ประยุกต์ใช้ AI ในหลักสูตร
ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต หรือไม่น้อยกว่า 2 รายวิชา

*ยกเว้นหลักสูตรสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาการคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิทยาการข้อมูล



สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะด้าน AI
ให้กับคณาจารย์ บุคลากรสายงานบริหาร และสายงานวิชาการ



สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีหน่วยงาน เพื่อให้คำปรึกษาด้านการใช้ AI
ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การบริหารการศึกษา
และการบำรุงรักษาระบบฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง

นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล
รัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว.

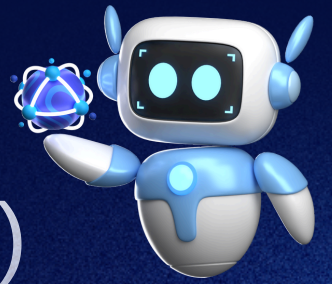
ประกาศ ณ วันที่ 9 ตุลาคม 2568



ประกาศกระทรวง อว.

กรอบแนวคิดการดำเนินงาน (FRAMEWORK/APPROACH)

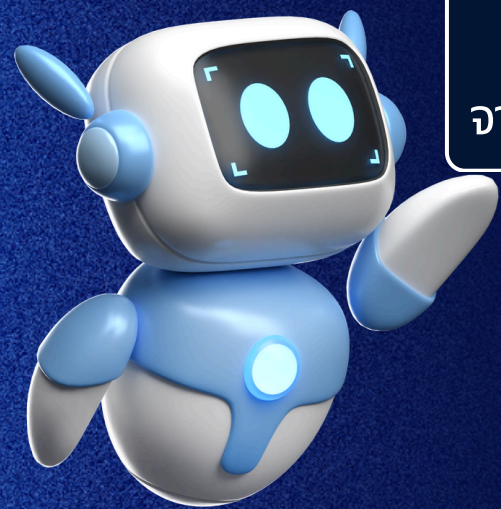
แพลตฟอร์มการผลิตและพัฒนากำลังคนเร่งด่วนให้กับ อุตสาหกรรมปัญญาประดิษฐ์ (AI)



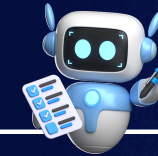
วิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงาน (Demand driven)



วิเคราะห์ความต้องการทักษะเฉพาะทาง
ของแต่ละอุตสาหกรรมตลอดจนวิเคราะห์
เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่กำลังเกิดขึ้น
และคาดการณ์ทักษะที่จำเป็นในอนาคต
รวมถึงการสอบถามความคิดเห็น
จากผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเป้าหมาย



ออกแบบหลักสูตรและกิจกรรม สร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา และภาคอุตสาหกรรม



ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องผ่านหลักสูตรที่มี ความร่วมมือกับภาคเอกชน

- **พัฒนาหลักสูตร** ครอบคลุมทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเน้นทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานจริง
- **ฝึกอบรมต่างประเทศ** เรียนรู้เทคโนโลยีจากต่างประเทศและนำกลับมาถ่ายทอดให้กับภาคอุตสาหกรรม
- **จัดหาผู้เชี่ยวชาญฝึกอบรมระยะสั้น** เพื่อพัฒนากิจกรรมเฉพาะทางให้กับกำลังคนในภาคอุตสาหกรรม



พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อพัฒนากำลังคน

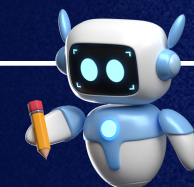
- **Housing** การเตรียมสถานที่ ห้องปฏิบัติ หรือหน่วยงานที่รองรับการเรียนการสอน
- **Unbox** ตรวจสอบและพัฒนาต่อยอดเครื่องมือและเทคโนโลยีที่มีอยู่ในภาคอุตสาหกรรมให้มีความทันสมัย
- **Transfer** จัดหาเครื่องมือและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ยังไม่มีในประเทศ เพื่อรองรับภาคอุตสาหกรรม



ติดตามและประเมินผลกระทบของโครงการ

ประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อทั้งเข้าร่วมและองค์กร รวมทั้งในระดับประเทศ การพัฒนากิจกรรมใหม่ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมหรือเศรษฐกิจระดับท้องถิ่นหรือระดับประเทศ

ประเมินผลและปรับปรุง



กำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนเพื่อวัดผลสำเร็จของการพัฒนากำลังคน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมโครงการ ผู้ประกอบการ และสถาบันการศึกษา เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน และนำไปปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป



การพัฒนากำลังคนด้านปัญญาประดิษฐ์

กระทรวง อว. ได้ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนด้าน AI ที่ครอบคลุมในทุกกระดับ ตั้งแต่การพัฒนาทักษะผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี โท เอก นักวิจัย รวมถึงกำลังคนที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรม พร้อมพัฒนาระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องใน 3 ด้านหลัก ได้แก่



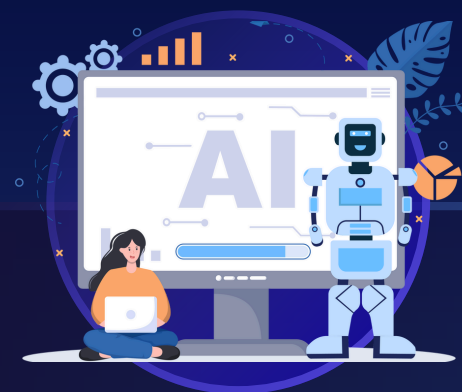
AI สำหรับการวางแผน และพัฒนาอาชีพ

สามารถส่งเสริมและพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ในประเทศไทย
อย่างยั่งยืน



AI สำหรับการประเมินผลการศึกษา (AI-Based Assessment)

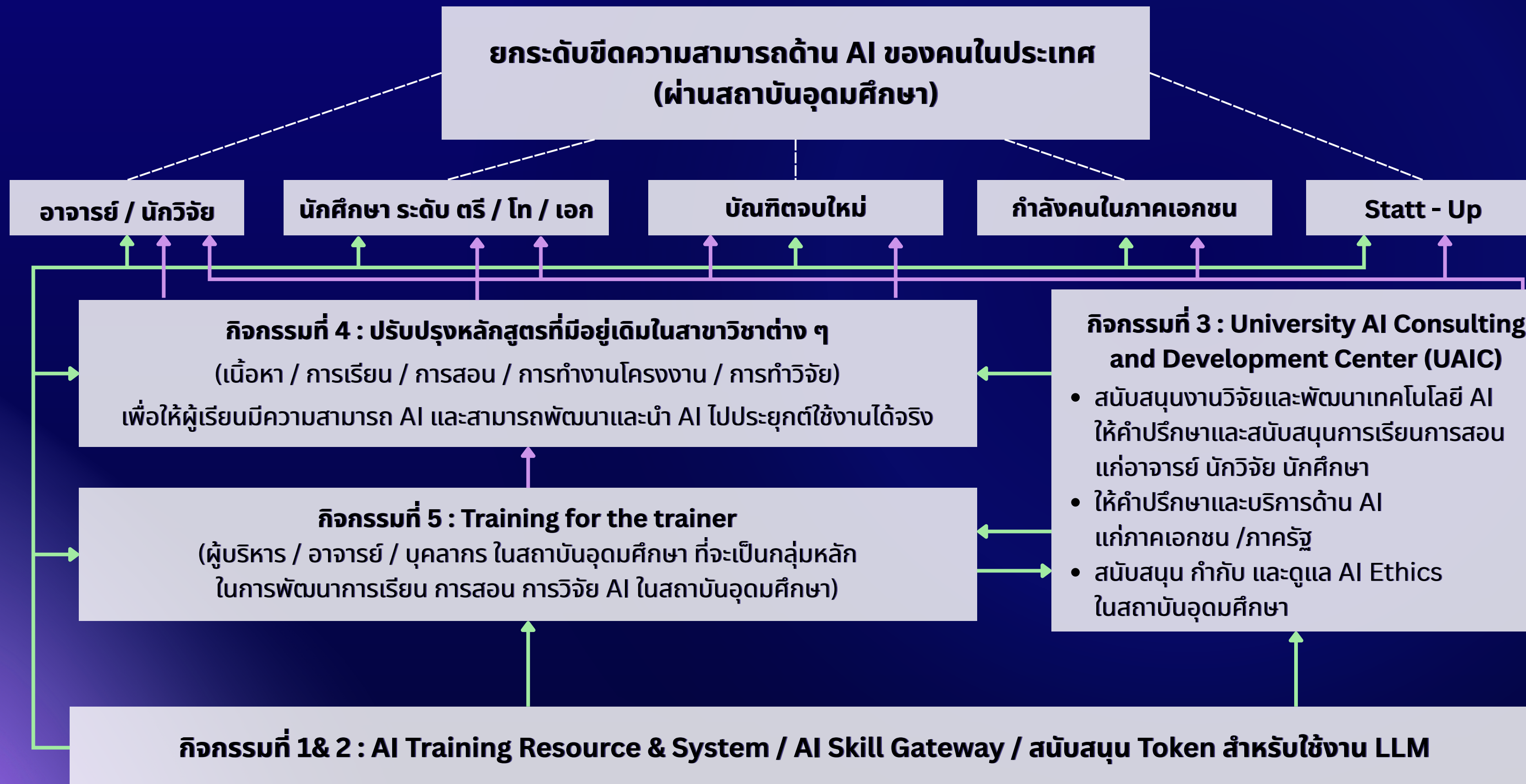
เพื่อเพิ่มความแม่นยำและ
ความเที่ยงตรงในการประเมินผล
การเรียนรู้ของนักเรียน



AI เพื่อการเรียนรู้เฉพาะบุคคล

เพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่
สามารถปรับตัวตามความต้องการ
และความสามารถของผู้เรียน
แต่ละบุคคล

แนวทางพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ AI และขยายผลเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อการยกระดับศักยภาพประชาชนและชุมชนไทย



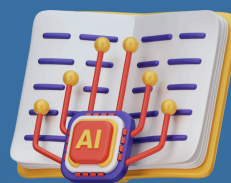
แนวทางพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ AI และขยายผลเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อการยกระดับศักยภาพประชาชนและชุมชนไทย



กิจกรรม



1



AI Training Resource & System
/ AI Skill Gateway/ สนับสนุน
Token สำหรับใช้งาน large
language model (LLM)

2



University AI
Consulting and
Development Center
(UAIC)

3



ปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่เดิม
ในสาขาวิชาต่างๆ

4



Training for the
trainer



ยกระดับขีดความสามารถด้าน AI
ของคนในประเทศ (ผ่านสถาบันอุดมศึกษา)



ศูนย์ให้คำปรึกษาด้านปัญญาประดิษฐ์

ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ขับเคลื่อนให้เกิดศูนย์ให้คำปรึกษาการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในสถาบันอุดมศึกษา โดยมีแผนที่จะประกาศใช้ ประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง แนวปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนด้านปัญญาประดิษฐ์ในหลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2568 ภายในเดือนตุลาคม 2568



เพื่อให้สถาบันการศึกษาจัดทำ การประเมินความพร้อมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ ในมหาวิทยาลัย (University AI Readiness Assessment) ตามวิธีการและรูปแบบ ที่ อว. กำหนด เพื่อประกอบการพิจารณา เข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์ให้คำปรึกษา ด้านปัญญาประดิษฐ์ในมหาวิทยาลัย ของ อว. ต่อไป



เพื่อกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา จัดการเรียนการสอน โดยให้ทุกหลักสูตร มีกิจกรรมส่งเสริมนักศึกษาฝึกใช้ เครื่องมือด้านปัญญาประดิษฐ์



เพื่อกำหนดให้หลักสูตรการศึกษา ที่ไม่ใช่หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาการคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิทยาการข้อมูล ให้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ในเนื้อหารายวิชาหรือหลักสูตรของ สถาบันการศึกษา ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต หรือ 2 รายวิชา



การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning)



ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ (National Credit Bank)

การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)



การเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือ Lifelong Learning คือ รูปแบบหนึ่งของการศึกษาที่เริ่มต้นเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ด้วยตัวเอง ไม่ว่าจะอยู่ในวัยไหนก็สามารถเรียนรู้ได้ต่อไปเรื่อย ๆ ไม่มีที่สิ้นสุด การเรียนรู้ไม่ได้จบแค่ในโรงเรียน หรือมหาวิทยาลัย แม้ว่า วัยผู้ใหญ่ หรือ วัยชรา ก็ยังสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตัวเอง โดย Lifelong Learning จะช่วยให้การพัฒนาและยกระดับทักษะสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำธุรกิจให้อยู่รอดได้ท่ามกลาง การเปลี่ยนแปลง ซึ่งการเตรียมคนให้พร้อมเข้าสู่ ยุคศตวรรษที่ 21 ถือเป็นพันธกิจที่สำคัญของกระทรวง อว.

Credit Bank



การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ซึ่งการเรียนรู้เหล่านี้สามารถนำมารับรองผลการเรียนรู้ได้ผ่านระบบธนาคารหน่วยกิต (**Credit Bank**) ที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บและบันทึกผลการเรียนรู้และประสบการณ์จากหลากหลายแหล่งให้เป็นหน่วยกิตหรือคุณวุฒิทางการศึกษา ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้นอกห้องเรียนเทียบเท่ากับการเรียนในระบบ

Skill Portfolio



แฟ้มสะสมทักษะ (**Skill Portfolio**) ทำหน้าที่เป็น“หลักฐานและภาพสะท้อน” ของผลการเรียนรู้ในแนวทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยรวบรวมทักษะ สมรรถนะ และผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ในทุกมิติไว้ในรูปแบบที่ตรวจสอบได้ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประกอบการเทียบโอนในระบบ **Credit Bank** หรือนำเสนอในการสมัครงานและพัฒนาสายอาชีพต่อไป

ดังนั้น กระทรวงอว. เล็งเห็นความสำคัญในการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ให้ครบวงจรที่ให้ผู้เรียนสามารถ “เรียนรู้ → รับรอง → แสดงศักยภาพ” อย่างต่อเนื่อง โดยมี การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เป็นกรอบแนวคิดหลัก, Credit Bank เป็นกลไกรับรองผลการเรียนรู้ และ Skill Portfolio เป็นเครื่องมือแสดงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ส่งเสริมการพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

NATIONAL CREDIT BANK

ธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ
โอกาสทางการศึกษา สำหรับทุกช่วงวัย

National Credit Bank
คือ การเทียบโอนความรู้การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบการศึกษาตามอัธยาศัย และจากประสบการณ์บุคคล มาเก็บสะสมไว้ในธนาคารหน่วยกิต เพื่อสนับสนุนหลักการ เรียนรู้ตลอดชีวิต

เพื่อได้รับประกาศนียบัตรปริญญา หรือคุณวุฒิ เมื่อสำเร็จการศึกษา

มีการศึกษาที่ยืดหยุ่น ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส

ฝึกสมรรถนะบุคคลจากการศึกษาด้วยตนเอง ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรม ฝึกอาชีพ การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ปัจจุบัน มีการพัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต โดยเทียบโอนหน่วยกิต 5 รูปแบบ โดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

Credit from Standardize (CS)
การเทียบโอนหน่วยกิตจากใบรับรองที่ได้จากการฝึกอบรม การเรียน โดยเป็นหลักสูตรที่ได้มาตรฐานรับรอง

Credit from Examination (CE)
การเทียบโอนหน่วยกิตจากทดสอบวัดความรู้ แล้วพิจารณาเทียบโอนรายวิชา

Credit from Non-degree (CN)
การเทียบโอนหน่วยกิต การฝึกอบรม การเรียนที่ไม่มีการให้ปริญญา แต่อาจมีใบรับรองได้

Credit from Port Folio (CP)
การเทียบโอนหน่วยกิตจากประสบการณ์ ซึ่งหลักสูตรต้องสร้างเกณฑ์ประเมินเพื่อวัดสมรรถนะ หรือตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาผลงานต่างๆ

Credit from Training (CT)
การเทียบโอนหน่วยกิตจากใบรับรองที่ได้จากการฝึกอบรมหรือฝึกปฏิบัติ แต่อาจเทียบโอนได้เพียงบางส่วน

www.nxpo.or.th NXPOTHAILAND NXPO - สอวช

- ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตและกลไกในการเทียบโอนความรู้หรือสมรรถนะที่ได้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย และจากประสบการณ์บุคคล
- เก็บสะสมไว้ในธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ ซึ่งเชื่อมโยงกับธนาคารหน่วยกิตของสถาบันอุดมศึกษา ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียน และสะสมหน่วยกิตได้ตลอดชีวิต
- ไม่มีเงื่อนไขของระยะเวลาในการสะสมและระยะเวลาในการศึกษา และสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาได้

หลักการและเหตุผล

นโยบายการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

- กระทรวง อว. และคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา **มีหลักการส่งเสริมให้คนไทยทุกช่วงวัยสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต** โดยไม่จำกัดอายุหรือคุณวุฒิ
- สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และวิสัยทัศน์ของ **พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ** ที่เน้นการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับศตวรรษที่ 21

ความจำเป็นของการมีระบบคลังหน่วยกิตกลาง

- **ข้อมูลการเรียนรู้และการสะสมหน่วยกิตยังแยกส่วน** ไม่สามารถนำมาใช้ต่อเนื่องหรือเทียบโอนได้ง่าย
- **จำเป็นต้องมีระบบกลางเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษา** ต่างๆ รองรับการโอนและการใช้ประโยชน์จากหน่วยกิตอย่างเป็นระบบ

เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาระบบ

- **ออกแบบระบบให้มีมาตรฐาน** ในการจัดเก็บและแลกเปลี่ยนข้อมูล
- **มีพีเออร์วิเคราะ์เชิงลึกด้วยสถิติและ Machine Learning** เพื่อคาดการณ์แนวโน้มการเรียนรู้
- **พัฒนาต้นแบบการเก็บข้อมูลด้วย Blockchain และ Smart Contract**

ประกาศแนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิต

- **คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาออกประกาศแนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิต และหลักเกณฑ์การเทียบโอนหน่วยกิต** ในปี พ.ศ. 2565

เป้าหมายของระบบ

- **เป็นระบบเพื่อการสะสมหน่วยกิต**
- **สนับสนุนการเทียบโอน การวางแผนการเรียนรู้ และการเข้าสู่ตลาดแรงงาน**
- **เชื่อมโยงข้อมูลการศึกษาในทุกระดับและรูปแบบ** ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย
- **ส่งเสริม Personalized Learning และการพัฒนาทักษะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน**

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- **เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะให้กับทุกกลุ่มประชากรทุกช่วงวัย** เช่น นักเรียน นักศึกษา ผู้ว่างงาน คนเปลี่ยนสายอาชีพ
- **สร้างระบบรองรับการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ**

คลังหน่วยกิต คืออะไร



“ ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตและผลการศึกษา
สำหรับผู้เรียน ทั้งจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย อาทิ หลักสูตรเพื่อรับปริญญา
หลักสูตรฝึกอบรม การสร้างประสบการณ์ โดยมีหลักฐาน
ที่เป็นองค์ประกอบในการเทียบหน่วยกิตรวบรวมไว้ด้วย
เพื่อใช้ประโยชน์ในการรับ Credential (เช่นปริญญา)
และการทำงาน ”



ประกาศ และระเบียบต่างๆ

แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๒๗๓ ง	หน้า ๒๘	ราชกิจจานุเบกษา	๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕
ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา			
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕			
อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๕ และข้อ ๒๑ แห่งกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษา			
ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในคราวประชุม			
ครั้งที่ ๘/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้			
ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง			
แนวทางการดำเนินงานคลังหน่วยกิตในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕”			
ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป			
ข้อ ๓ ในประกาศนี้			
“คลังหน่วยกิต” หมายถึง ระบบทะเบียนสะสมหน่วยกิตและผลการศึกษาสำหรับผู้เรียน			
ทั้งจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อาทิ หลักสูตรเพื่อรับ			
ปริญญา หลักสูตรฝึกอบรม การสร้างประสบการณ์ โดยมีหลักฐานที่เป็นองค์ประกอบในการเทียบ			
หน่วยกิตรวบรวมไว้ด้วย			
“การศึกษาในระบบ” หมายถึง การศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร			
ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน			
“การศึกษานอกระบบ” หมายถึง การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย			
รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญ			
ของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา			
และความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม			
“การศึกษตามอัธยาศัย” หมายถึง การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ			
ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม			
สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ			
“ผลการเรียน” หมายถึง ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคลที่ได้จากการศึกษา			
ในระบบซึ่งสามารถแสดงในรูปของคะแนนตัวอักษร หรือแต้มระดับคะแนนที่นำมาคิดคะแนนผลการเรียน			
หรือคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้			
“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา			
ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษา			
“ผู้เรียน” หมายถึง บุคคลที่เรียนรู้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือ			
การศึกษตามอัธยาศัย			
“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา			
ข้อ ๔ สถาบันอุดมศึกษาพึงใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นหลักสำคัญในการเทียบโอน			
โดยสถาบันอุดมศึกษาจัดทำรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของรายวิชาที่เปิดสอน			
ในสถาบันอุดมศึกษาไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะมีผู้ยื่นคำขอเทียบโอนเพื่อเป็นเกณฑ์เทียบเคียงในการพิจารณา			
โดยผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ต้องเทียบได้ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิ			
ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาซึ่งสามารถทดสอบและประเมินผลได้โดยวิธีการต่าง ๆ			

หลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565

เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๒๗๓ ง	หน้า ๒๔	ราชกิจจานุเบกษา	๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕
ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา			
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษา			
พ.ศ. ๒๕๖๕			
อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๔ และข้อ ๒๑ แห่งกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษา			
ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบกับมติคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในคราวประชุม			
ครั้งที่ ๘/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้			
ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง			
หลักเกณฑ์และวิธีการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕”			
ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป			
ข้อ ๓ ในประกาศนี้			
“การศึกษาในระบบ” หมายถึง การศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร			
ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน			
“การศึกษานอกระบบ” หมายถึง การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย			
รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญ			
ของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหา			
และความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม			
“การศึกษตามอัธยาศัย” หมายถึง การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ			
ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ			
หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ			
“ผลการเรียน” หมายถึง ความรู้ ทักษะ จริยธรรม และลักษณะบุคคลที่ได้จากการศึกษา			
ในระบบซึ่งสามารถแสดงในรูปของคะแนนตัวอักษร หรือแต้มระดับคะแนนที่นำมาคิดคะแนนผลการเรียน			
หรือคำนวณแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมได้			
“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา			
ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษา			
“ผู้เรียน” หมายถึง บุคคลที่เรียนรู้จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ หรือ			
การศึกษตามอัธยาศัย			
“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา			
ข้อ ๔ สถาบันอุดมศึกษาพึงใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นหลักสำคัญในการเทียบโอน			
โดยสถาบันอุดมศึกษาจัดทำรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของรายวิชาที่เปิดสอน			
ในสถาบันอุดมศึกษาไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะมีผู้ยื่นคำขอเทียบโอนเพื่อเป็นเกณฑ์เทียบเคียงในการพิจารณา			
โดยผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ต้องเทียบได้ตามมาตรฐานผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิ			
ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาซึ่งสามารถทดสอบและประเมินผลได้โดยวิธีการต่าง ๆ			

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ พ.ศ. 2561 – 2580

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	
ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่เที่ยงด้าน และมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีอึดส์ อดทน โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง	
ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (๑) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย (๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ (๓) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย ๗ ประเด็น ได้แก่	
๑. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดย (๑) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยวในครอบครัว (๒) การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (๓) การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา (๔) การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (๕) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ (๖) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และ (๗) การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	
๒. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (๑) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (๒) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ (๓) ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (๔) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ	
๘	

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

- ๓ -

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

มาตรา ๕๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๓

บททั่วไป

ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา ๖ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา ๗ ในกระบวนการเรียนรู้คือมุ่งปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักสิทธิและเส้นสิทธิหน้าที่ เคารพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาสถาบันอันเป็นส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งเส้นศาสนา ศาสนา วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความเป็นสุจริต ไม่ทุจริตและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๘ การจัดการศึกษาให้มีหลักการ ดังนี้

- (๑) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (๒) ให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (๓) การพัฒนาสาระและการบูรณาการการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๙ การจัดการเรียนการสอน และกระบวนการจัดการศึกษา ให้มีหลักการ ดังนี้

- (๑) มีคุณภาพด้านเนื้อหา และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- (๒) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนท้องถิ่น

- (๑) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา
- (๒) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คุรุสภา และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คุรุสภา และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- (๓) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

* มาตรา ๕๓ มีผลใช้บังคับโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕



PORTFOLIO

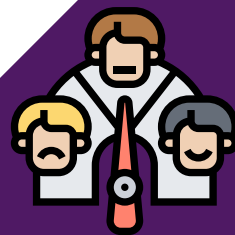
แฟ้มสะสมทักษะ (Skill Portfolio)

ปัญหาการศึกษาไทยในปัจจุบัน



ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

เด็กไทย**ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างเท่าเทียม** โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล ทำให้เกิดการหลุดจากระบบการศึกษา อีกทั้งยังขาดข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจด้านแนวทางการศึกษา และทุนการศึกษา



โอกาสในการศึกษาก่อนเวลาจำกัด

ระบบการศึกษา**ขาดความยืดหยุ่น**ให้ผู้เรียนจบเร็วขึ้น ส่งผลให้ต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายมาก **และจำกัดโอกาสในการเข้าสู่ระบบการทำงาน**หรือพัฒนาตนเองได้เร็วขึ้น



ภาระค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาที่สูง

ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่สูง ไม่ว่าจะเป็นค่าเล่าเรียน ค่าเรียนพิเศษ **สร้างภาระให้กับผู้เรียนและครอบครัว** ส่งผลให้โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมลดลง



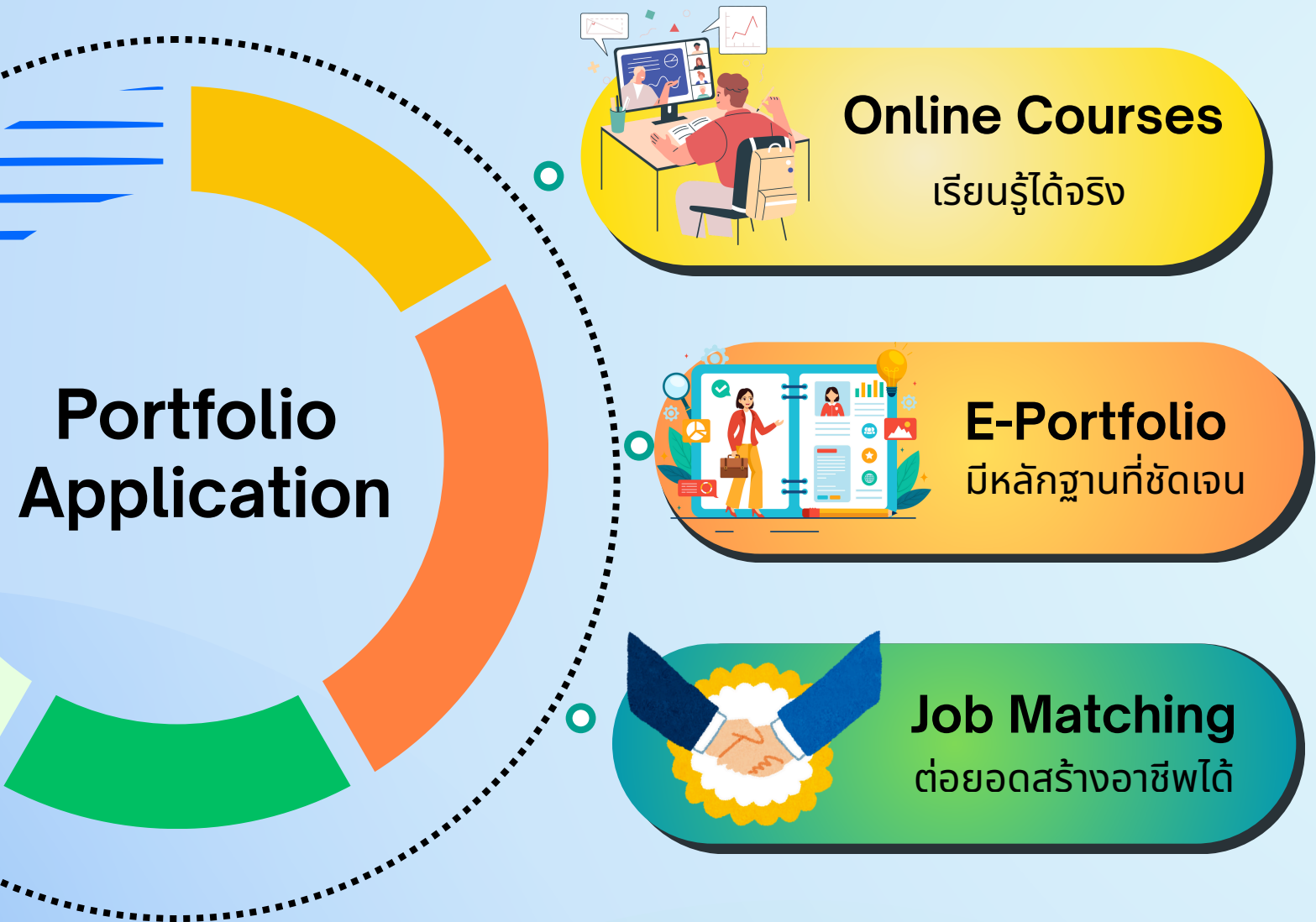
เด็กจบไม่ตรงสาย

ปัจจุบันประเทศไทยมี**นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ด้าน STEM เพียงประมาณ 1.4 ล้านคน ไม่พอต่อความต้องการ** โดยเฉพาะทักษะด้านดิจิทัล การคิดวิเคราะห์ และเทคโนโลยี ส่งผลให้เกิดช่องว่างด้านทักษะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจและสังคม



Portfolio Application เพื่อรองรับการใช้งานคลังหน่วยกิต

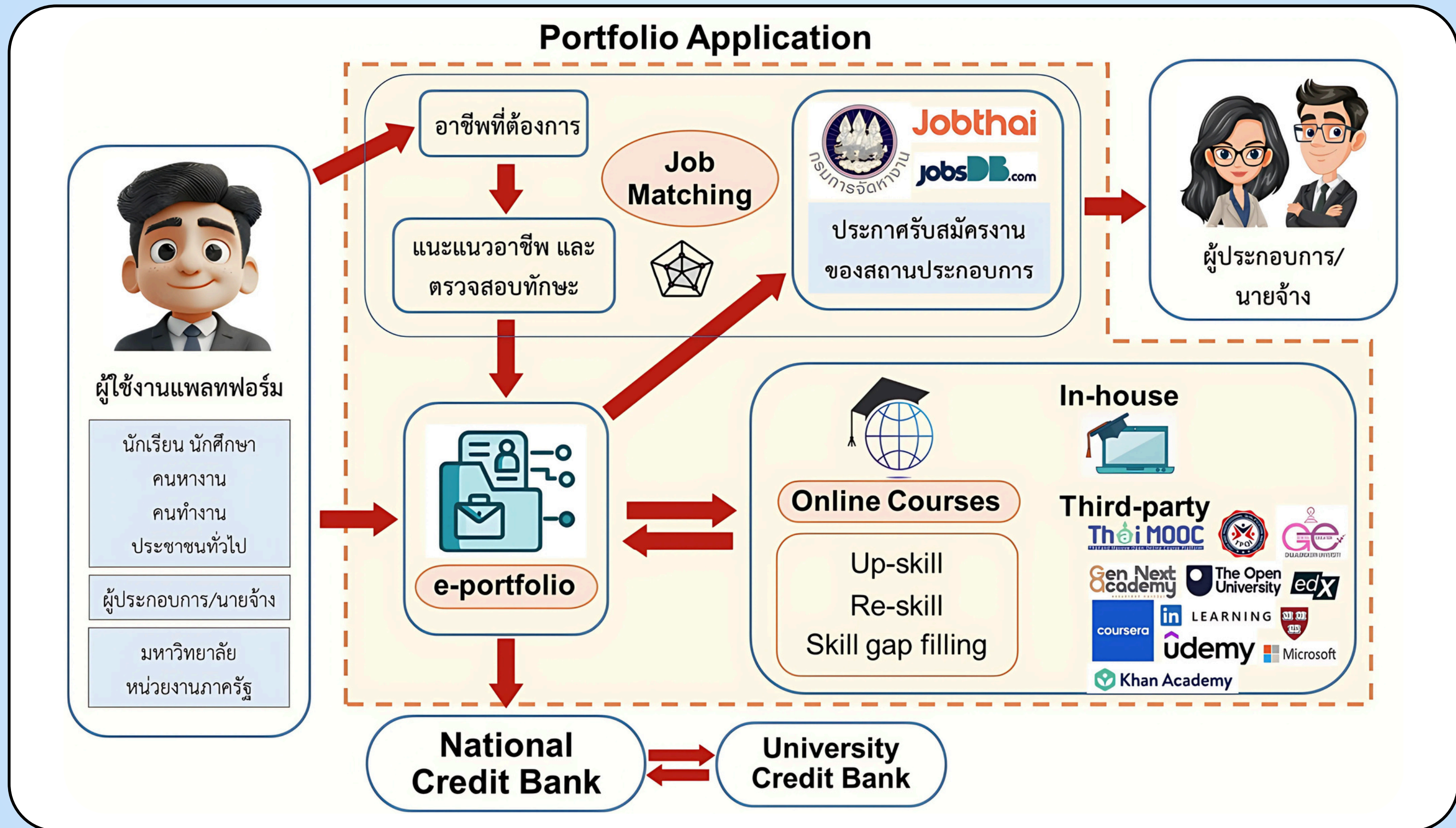
แนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับประเทศไทย



ประโยชน์ของ Portfolio Application

 นักเรียน/นักศึกษา	 ผู้ประกอบการ	 ประเทศ
- เรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา - พัฒนาทักษะใหม่ที่เหมาะสมกับเป้าหมายอาชีพ - พัฒนาและนำเสนอทักษะของตนเอง อย่างเป็นระบบ - เพิ่มโอกาสในการจ้างงาน เปลี่ยนสายงานได้ง่ายขึ้น - เพิ่มความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล - ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทางอาชีพ	- คัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงกับตำแหน่งงานได้ง่ายและรวดเร็ว - ลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการสรรหาบุคลากร - ติดตามและส่งเสริมการพัฒนาทักษะของพนักงานผ่านหลักสูตรออนไลน์ - ใช้ข้อมูลวิเคราะห์ความสามารถของพนักงาน - ขยายโอกาสเข้าถึงแรงงานที่มีศักยภาพ แม้ยังไม่มีใบปริญญา หรือกลุ่มเปราะบาง - เพิ่มอัตราการคงอยู่ของพนักงาน - เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ	- ยกระดับทักษะแรงงานทั้งระบบ - ลดปัญหาช่องว่างทักษะ (Skill Gap) - ส่งเสริมแนวคิด Lifelong Learning - ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา - เพิ่มอัตราการมีงานทำ - สนับสนุนนโยบายการพัฒนากำลังคน - ใช้ข้อมูลในการวางแผนนโยบาย และแนวทางความช่วยเหลือผู้ไม่มีงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ - ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล - พัฒนาและเพิ่มเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

ระบบนิเวศของ Portfolio Application

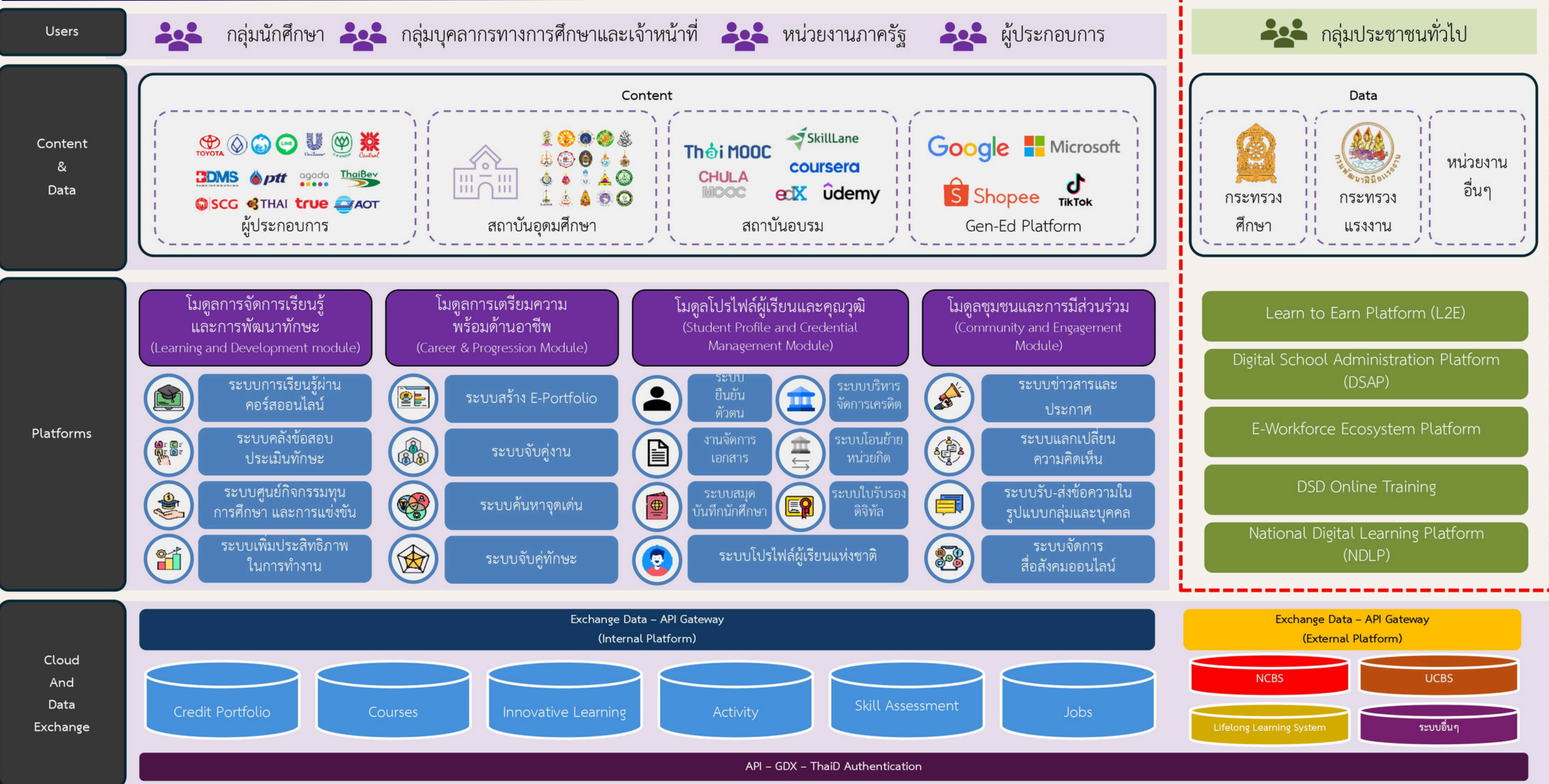


แนวทางในการพัฒนาระบบ Skill/Credit Portfolio ที่มีศักยภาพสูงและเหมาะสมกับบริบทของการศึกษาไทย

ระบบ Skill/Credit Portfolio จะช่วยส่งเสริมการศึกษาในประเทศไทยด้วยฟีเจอร์ที่ปรับให้เหมาะสมกับบริบทไทย มุ่งเน้นการสนับสนุนการเรียนรู้ที่ตอบโจทย์ความต้องการทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและตลาดแรงงานในประเทศ

	 MySkillsFuture	ระบบ Skill/Credit Portfolio
Online Learning (ค้นหาหลักสูตรและเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์หรือแอป)	✓	✓
Credit Transfers (เทียบโอนหน่วยกิตจากหลักสูตรที่เรียนสำเร็จไปยังสถาบันศึกษา)		✓
Digital Credentials (ใบรับรองดิจิทัลเมื่อเรียนสำเร็จ เพื่อยืนยันคุณวุฒิและทักษะ)	✓	✓
Learner Portfolio (แสดงข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการเรียน การทำงาน และทักษะ)	✓	✓
Skill Mapping (เชื่อมทักษะกับตำแหน่งงานหรือเป้าหมายการเรียนรู้)	✓	✓
Job Matching (จับคู่ผู้เรียนกับตำแหน่งงานที่ตรงกับทักษะและความสามารถ)	✓	✓

โครงการระบบแฟ้มสะสมทักษะ (Skill/Credit Portfolio) รายบุคคลระดับอุดมศึกษา สำหรับการวางแผน และพัฒนากำลังคนของประเทศ (งบประมาณปี 2569)

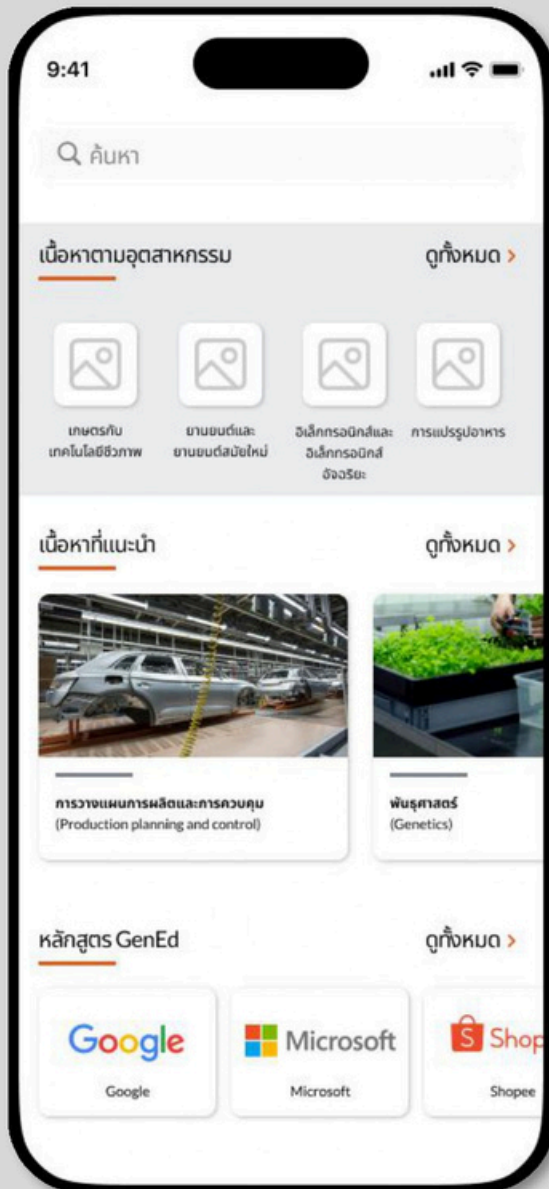


โครงการระบบแฟ้มสะสมทักษะ (Skill/Credit Portfolio) รายบุคคลระดับอุดมศึกษา สำหรับการวางแผน และพัฒนากำลังคนของประเทศ (งบประมาณปี 2569)

โมดูลการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ (Learning and Development module)	โมดูลการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ (Career & Progression Module)	โมดูลโปรไฟล์ผู้เรียนและคุณวุฒิ (Student Profile and Credential Management Module)	โมดูลชุมชนและการมีส่วนร่วม (Community and Engagement Module)
ระบบการเรียนรู้ผ่านคอร์สออนไลน์ (Online Course Learning) ระบบคลังข้อสอบประเมินทักษะ (Skill Assessment) ระบบศูนย์กลางกิจกรรม ทักษะ การศึกษา และการแข่งขัน (Activity, Scholarships & Competition Hub) ระบบเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (Productivity Tools)	ระบบสร้าง E-Portfolio (E-Portfolio & Creation) ระบบจับคู่งาน (Job Matching) ระบบค้นหาจุดเด่น (Strength Finder) ระบบจับคู่ทักษะ (Skill Mapping)	ระบบยืนยันตัวตน (Authentication) งานจัดการเอกสาร (Document Management) ระบบโปรไฟล์ผู้เรียนแห่งชาติ (National Learner Profile) ระบบสมุดบันทึกนักศึกษา (Student Passbook) ระบบบริหารจัดการเครดิต (Credit Management) ระบบใบรับรองดิจิทัล (Digital Credentials) ระบบโอนย้ายหน่วยกิต (Credit Transfer)	ระบบข่าวสารและประกาศ (News and Announcements) ระบบแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Community Forums) ระบบรับ-ส่งข้อความในรูปแบบกลุ่ม และบุคคล (Chat and Messaging) ระบบจัดการสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media and LMS integration)

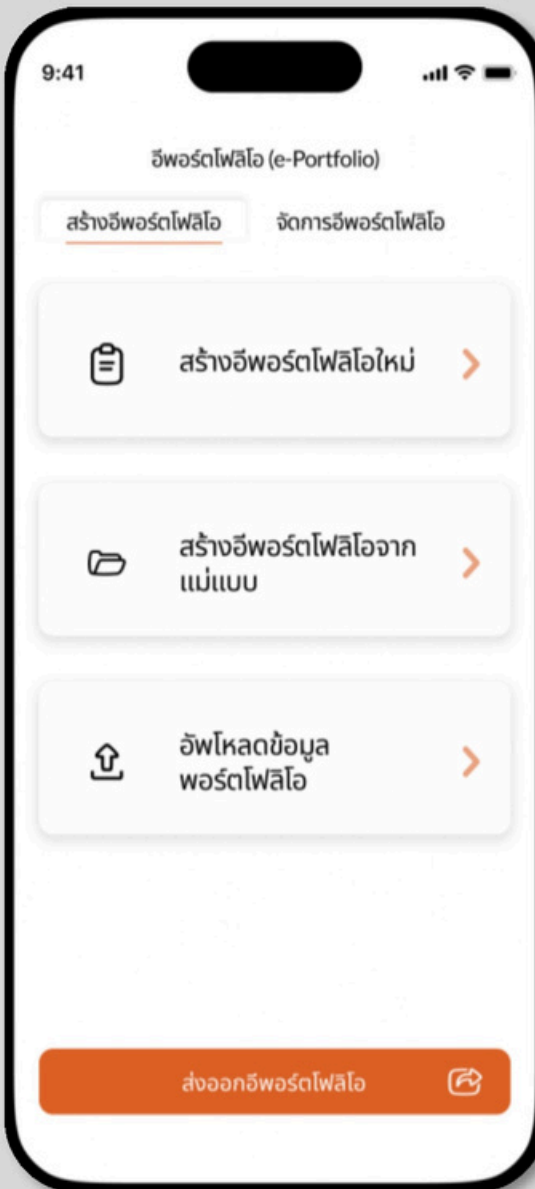
ประโยชน์สำคัญที่นักศึกษา 1.6 ล้านคน จะได้รับจากระบบ Skill/Credit Portfolio

Online course learning



เรียนหลักสูตร GenEd และ
หลักสูตรที่เชื่อมโยงกับ
อุตสาหกรรม พร้อมสะสมหน่วย
กิตได้ฟรี

E-Portfolio & Creation



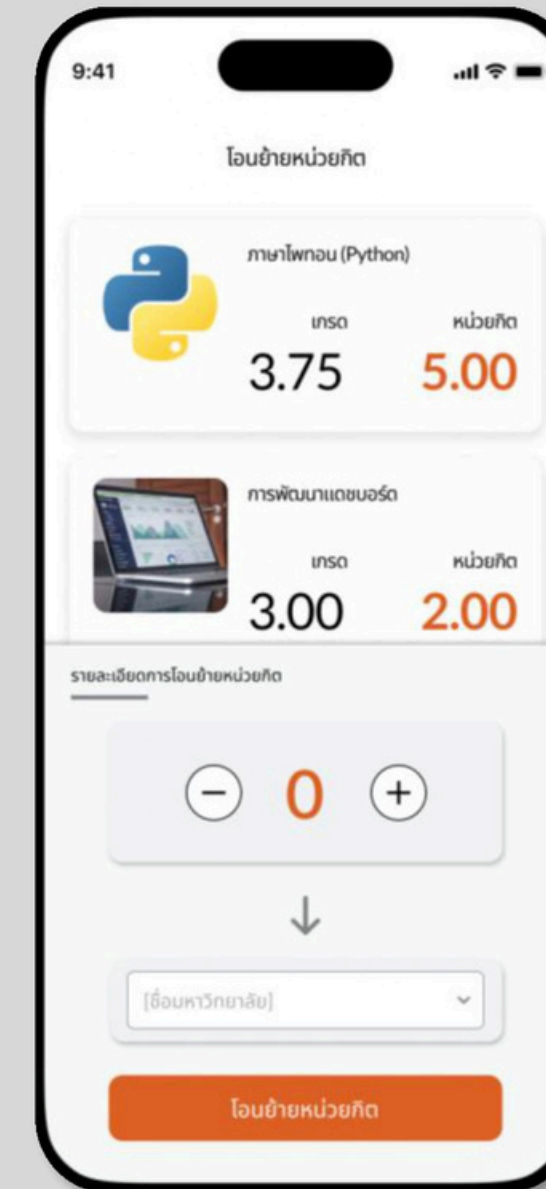
สร้างและแชร์แฟ้มสะสมผลงาน
(E-portfolio) ได้ไม่จำกัด

Skill mapping



จับคู่ทักษะ (Skill mapping) กับ
79 อุตสาหกรรมได้ไม่จำกัด

Credit transfer



โอนหน่วยกิต GenEd ผ่านระบบ
ฟรีค่าบริการ

Job matching



จับคู่งาน ช่วยเชื่อมโยงนักศึกษา
กับตำแหน่งงานที่เหมาะสม



ขอบคุณครับ